XXIII. évfolyam 8. szám

Ára: 1 forint

1967. február 23

Ludas Matyi

Fülöp György rajza

— Isten tudja, miből telik ennyi embernek kocsira! ...

Vízió

Hegedűs István rajza

– Gyerünk gyorsan innen! Ott a hitelezőm . . .

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

HOVA TEGYEM AZ AJTÓT?

Disznóól és illemhely építésére kaptam engedélyt a tanácstól. Az engedély és a tervrajz birtokában mentem el a helyi TÜZÉP-telepre vásárolni. Ott közölték velem, hogy négyezer téglára adnak vásárlási engedélyt. De kell hozzá még vásárolnom 10 mázsa meszet, 5 mázsa cementet, továbbá két 196 cm magas ajtót és — mivel a tervrajzon két szellőzőlyuk van — két fürdőszoba-ablakot. Most azon töprengek, hogyan használjam fel az egyik, csaknem kétméteres ajtót, mikor az ól magassága mindössze 160 centi? És vajon jól fog-e mutatni a disznóólon a fürdőszoba-ablak?

Nagy Lajos
Kiskunhalas
Jegenye u. 3.

A szent harmincegy

(Poe nyomán)

Ajtóm nyílik . . . Résén belép
szerényen, mint félénk veréb
egy bús árnyék. Nadrágja rongy,
kabátja is széjjelmegy . . .
Kérdem: — Ki vagy, vándor, ó mondd?
Maskara, vagy kóbor bolond? —
Válasza oly zokogón kong,
hangja, szeme réveteg:
— Szellem vagyok, mely csak bolyong
s végzetem a Harmincegy . . .
Ennyi pénzből éljek meg? —

— Nem értem e hülyeséget —
kérdém —, eszétvesztett lélek,
ne bomolj meg, légy már józan,
*mi az, mi agyadra megy? — *
Bárgyún pillant s gyónja: — Jól van.
. . . Régen én nagy fejes voltam,
de most éhezem félholtan
s átok kerget: fuss, eredj!
Nincs étel nékem a boltban,
üres zseb és üres begy,
mert a pénz csak Harmincegy . . .

Én hoztam a rendeletet:
akárhogy is, de éljen meg
napi harmincegy forintból
az, ki kiszállásra megy . . .
Ezrek átka mind nekem szól!
És azóta nem lakom jól,
csonttá fogytam le a gondtól,
nyom az átok, mint egy hegy!
Rendeletem így lett öngól,
amit főztem, egyem meg,
de kosztpénz: csak Harmincegy . . .

Közben múltak hosszú évek,
változtak az árak, bérek;
amit bután elrendeltem,
már a penész ette meg . . .
De érvényben van a szellem!
Nyelvelnek e merev elven,
de tenni a blőd szám ellen
nem mernek az emberek!
. . . Ezért nincs nekem mit ennem,
mert a világ megy, bár megy:
szent marad a Harmincegy. —

Bedő István

Írás beszél . . .

– Önnek tökéletes nyugalomra van szüksége!
– Adja írásban, doktor úr! Ma van a válóperes tárgyalásom! . . .

Lelkiismeretesség

Sajdik Ferenc rajza

– Itt őrzöm a káposztát, amíg el nem rohad, nehogy hazavigyék a nyulaknak!

BIBLIA

Dino de Laurentis produkciójában Olaszországban elkészítették a Biblia című filmet, amely az ótestamentum néhány fejezetét dolgozta fel színes, látványos szuper-képekben. A film elkerült Amerikába is, ahol egy nagy New York-i mozi tűzte műsorára. A filmszínház kijáratánál levő hatalmas kirakatba egy fekete bőrkötésű bibliát helyeztek, a következő szöveggel:

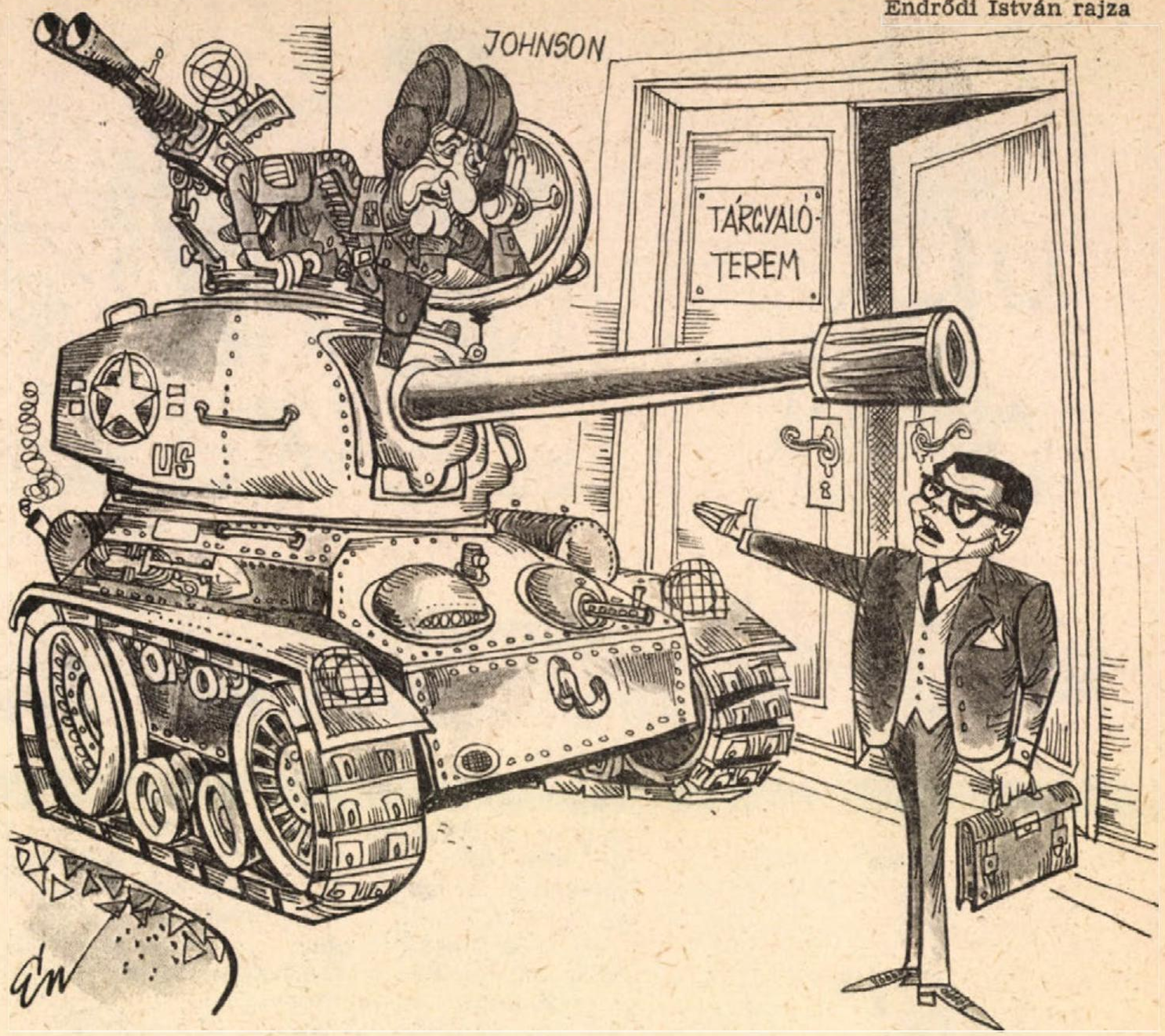
UGYANEZT A TÉMÁT KÖNYVALAKBAN IS FELDOLGOZTÁK!

KAPHATÓ A SZEMKÖZTI KÖNYVKERESKEDÉSBEN!

(tp)

Hanoi megnyitotta a tárgyalások ajtaját

Endrődi István rajza

– Elnök úr, csak úgy tud bejönni a terembe, ha előbb kiszáll a tankból!

KARNEVÁL

Figyelemre méltó helyreigazítást olvastam az újságokban. Eszerint a négynapos Rio de Janeiró-i karnevál halálos áldozatainak száma nem 51 volt, ahogyan először jelentették, hanem 93, továbbá 11 896-an sebesültek meg.

Ez persze már egészen más. Így érthető. Az első jelentés után sokan csóválták a fejüket, s nem értették, miféle karnevál az, amelyen csak 51 az áldozatok száma. Arra gyanakodtak, hogy talán nem volt eléggé emelkedett a hangulat, s a jókedv hiánya okozta a lemaradást. Hiszen nem minden karnevál sikerül jól. Vannak karneválok, amelyeken valahogyan nem alakul ki megfelelő hangulat, az emberek kedélytelenül lézengenek és valamennyien életben maradnak, pedig áldozatok nélkül nincs karnevál. Nem az a fontos ugyanis, hogy mekkora az elesettek száma, hanem az, hogy jól érzik-e magukat a farsangi mulatozók. Elvégre azért mennek az emberek karneválra, hogy mulassanak, és nem azért, hogy megoldják az örök élet titkát bűvös elixírekkel vagy a bölcsek kövével. A többnapos ünnepi autókirándulásoknak is megvan a maguk veszteséglajstroma, ugyan miért lenne kivétel a karnevál, amely szilajabb jókedvet tételez fel, mint az egyszerű kirándulás.

Mindez érthető, csak az a meglepő, hogy az alkotó továbbfejlesztés lehetőségeivel eddig még nem foglalkoztak a világ sorsának intézői. Ugyanakkor, amikor különféle nemzetközi tárgyalásokon igyekeznek megtalálni a háborúk elkerülésének módját, nem gondolnak arra, hogy mivel lehetne helyettesíteni a háború intézményét, amelyhez évezredek óta hozzászoktak az emberek. A sport nem megoldás, hiszen egy-két végzetes kimenetelű ökölvívó-mérkőzéstől eltekintve nem elégíti ki az emberiség rejtett ösztöneit. A karnevál viszont alkalmas arra, hogy az eddigi vérzivatarok helyébe lépjen, természetesen megfelelő kiszélesítéssel és továbbfejlesztéssel, hogy a nemzetközi ellentétek kiegyenlítésére is megfelelővé tegyük.

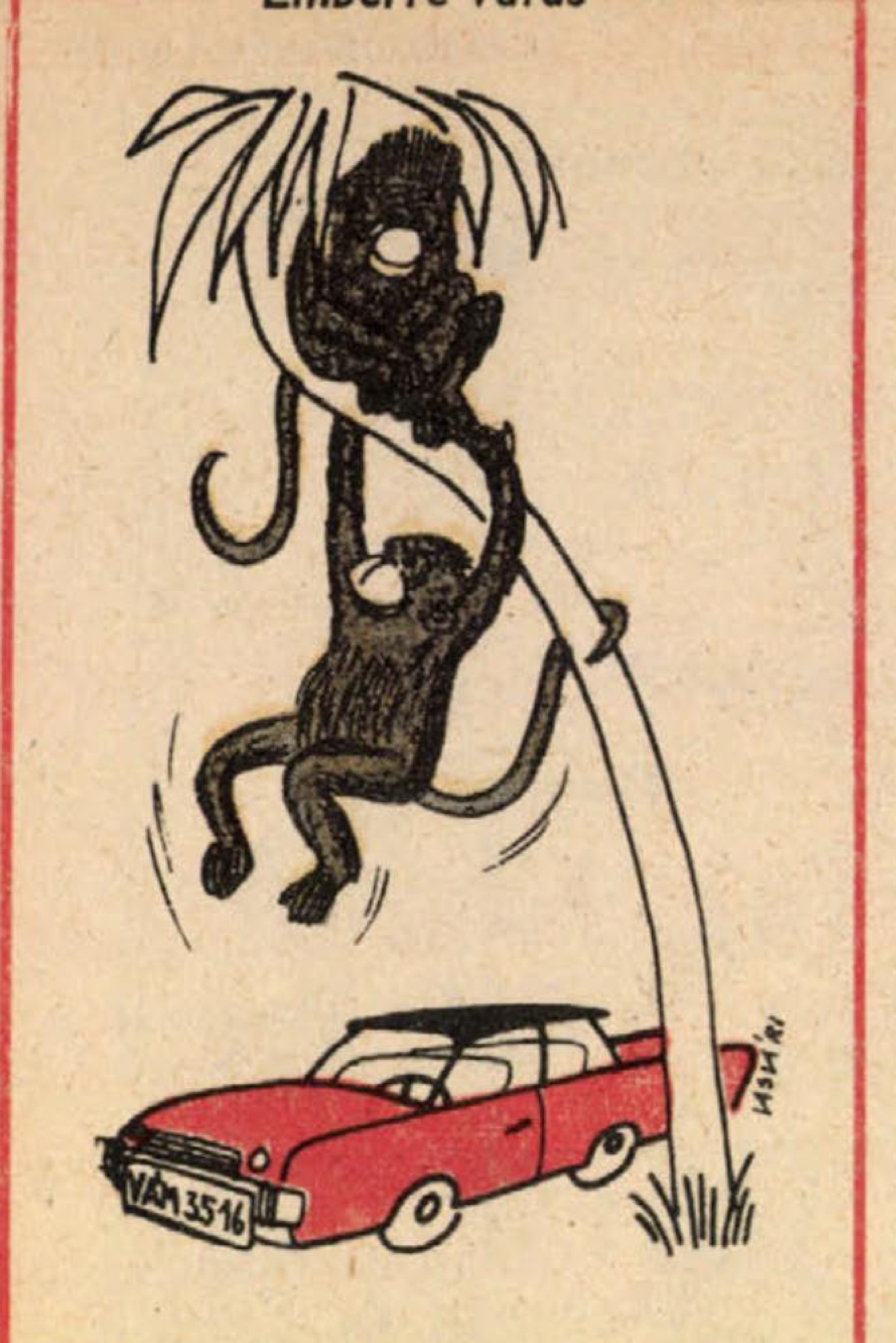
Érdemes korszerűsíteni a karneválok felszerelési tárgyait, mert a hagyományos lampionok esetleg már nem elégítik ki a megnövekedett igényeket. Az sem elegendő, ha a feldíszített ünnepi kocsikat harckocsikkal s a farsangi álarcokat gázálarcokkal helyettesítjük. Napirendre kell tűzni az atomenergia farsangi felhasználásának kérdését is. A huszadik század követelményei mások, mint valaha voltak, amikor egy Attila, egy Dzsingisz kán, egy Napóleon karnevál nélkül volt kénytelen megoldani az eléje tornyosuló problémákat.

Brazília utat mutatott. Végre tudjuk, hogyan lehet helyettesíteni a háborúkat, hogyan lehet kiharcolni az örök békét, legalábbis egyesek számára.

Feleki László

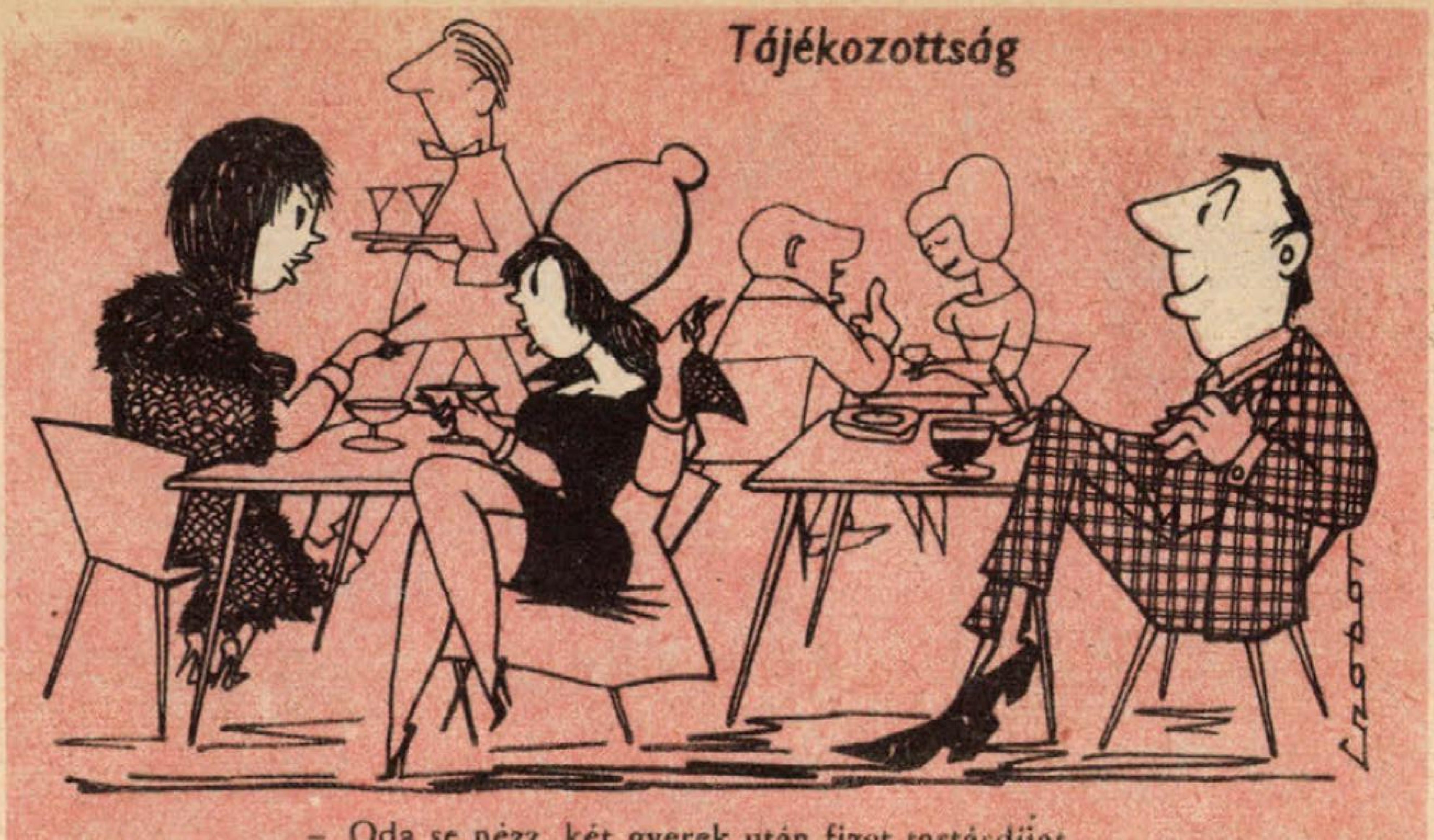

Emberré válás

– Akinek nincs kocsija, az nem ember ...

Tájékozottság

– Oda se nézz, két gyerek után fizet tartásdíjat ...

Mai vándor

WOLFGANG EBERT:

A sötét MÚLT

— Ne is kérdezze, hogy miért bosszankodom — mondta Nüsslein úr, akit húsz éve nem láttam. — Bizonyára sejti...

— Még mindig a politikai múltjáról van szó?

— Bizony. Az emberek nem akarják elfelejteni. Gyalázatos dolog! Még mindig felhánytorgatják az embernek a múltját.

— Mivel vádolják magát, Nüsslein úr?!

— Azzal rágalmaznak, hogy részt vettem a Hitler-ellenes mozgalomban.

— Hallatlan! És maga tűri, hogy ilyesmivel vádolják?!

— Mit tehetek ellene? Mások azt suttogják, hogy a nácizmus esküdt ellensége voltam.

— Ilyesmit azonban már nem tűrnék el.

— Mit csináljak?! Tehetetlen vagyok a rágalmakkal szemben. Most már azt is a szememre vetik, hogy 1945-ben, miután elvesztettük a háborút, azt hangoztattam, hogy sok üldözötten segítettem.

— Hogy tehetett ilyen könnyelmű kijelentést?

— Jól tudja, hogy ebben az időben kényszerhelyzetben voltunk. Most aztán megszenvedek érte. Elhalmoznak névtelen levelekkel. A sötétben bujkáló rágalmazók azt állítják, hogy nem is voltam náci-párttag.

— Hallatlan!

— Mások meg azt hazudják, hogy nem 1929-ben léptem be a pártba, hanem csak 1938-ban. Sőt, akadt, aki kétségbevonta, hogy SS-tiszt voltam.

— Nagyon fúrják magát, kedves Nüsslein!

— Sajnos. De mit tehetek ellenük?

— Miért nem jelenti fel a rágalmazóit?

— Bizonyítékuk van ellenem. Megtalálták az 1945-ös önéletrajzomat. Most senki sem hiszi el, hogy az csupa hazugság volt. És tudja, mi ennek a következménye? Nem akarnak felvenni az NPD-be, az új náci-pártba!

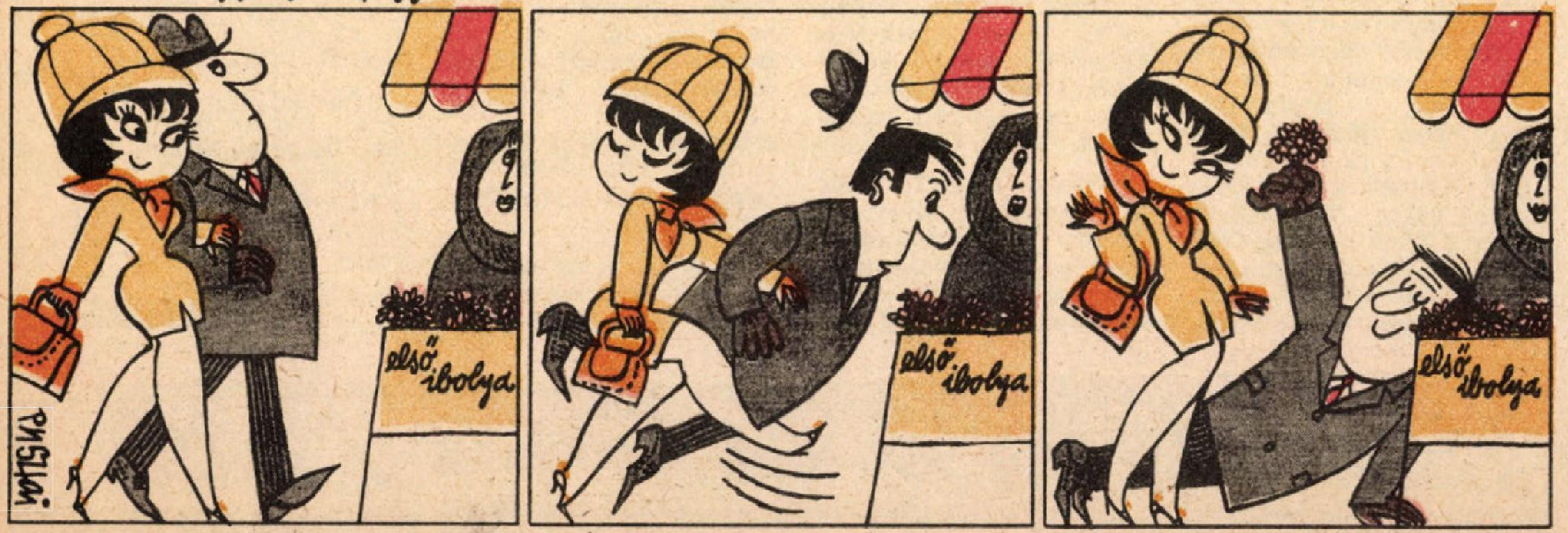
— Ide hallgasson! Még lehet magán segíteni. A volt kerületi SS-vezető igazolhatja a maga SS-múltját.

— Sajnos, ez lehetetlen. Én voltam a kerületi SS-vezető.

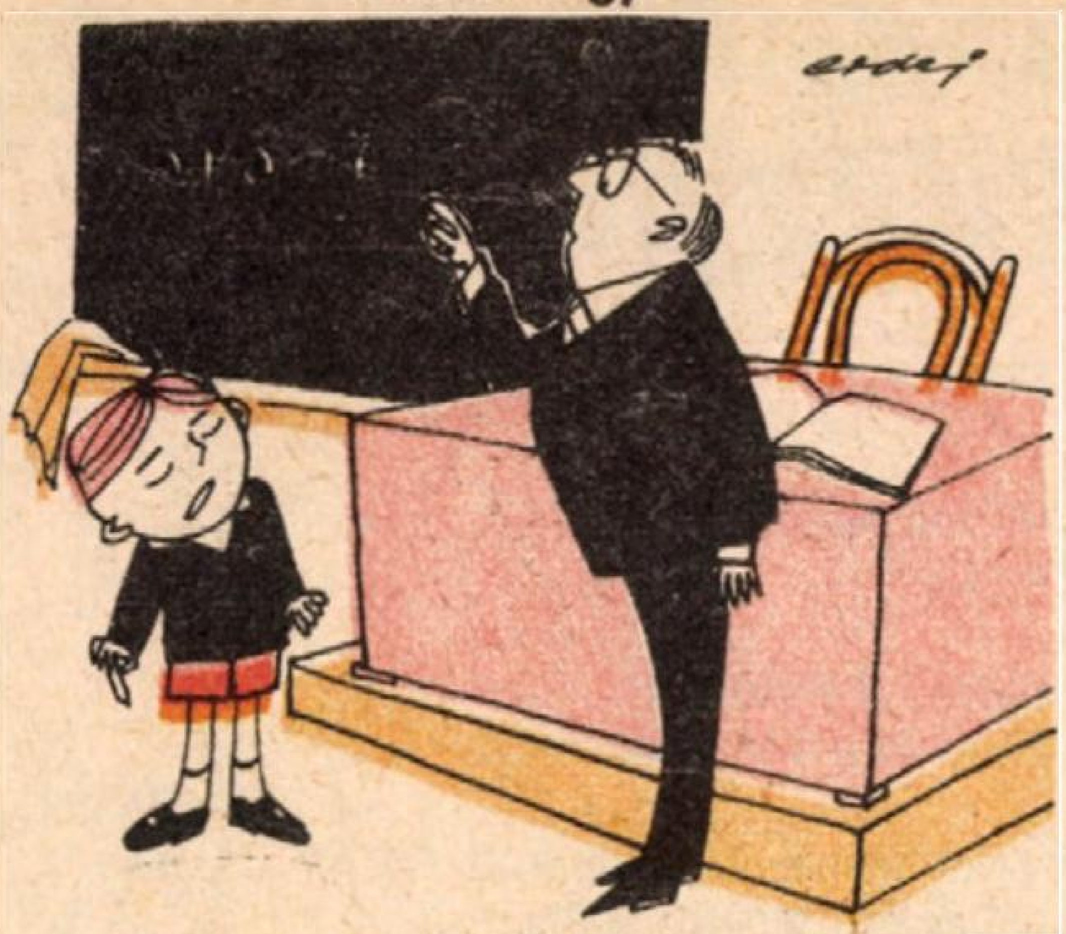
(A hamburgi „Die Welt"-ből fordította: Stella Adorján)

JuCika gyengéd figyelmeztetése

Pusztai Pál rajza

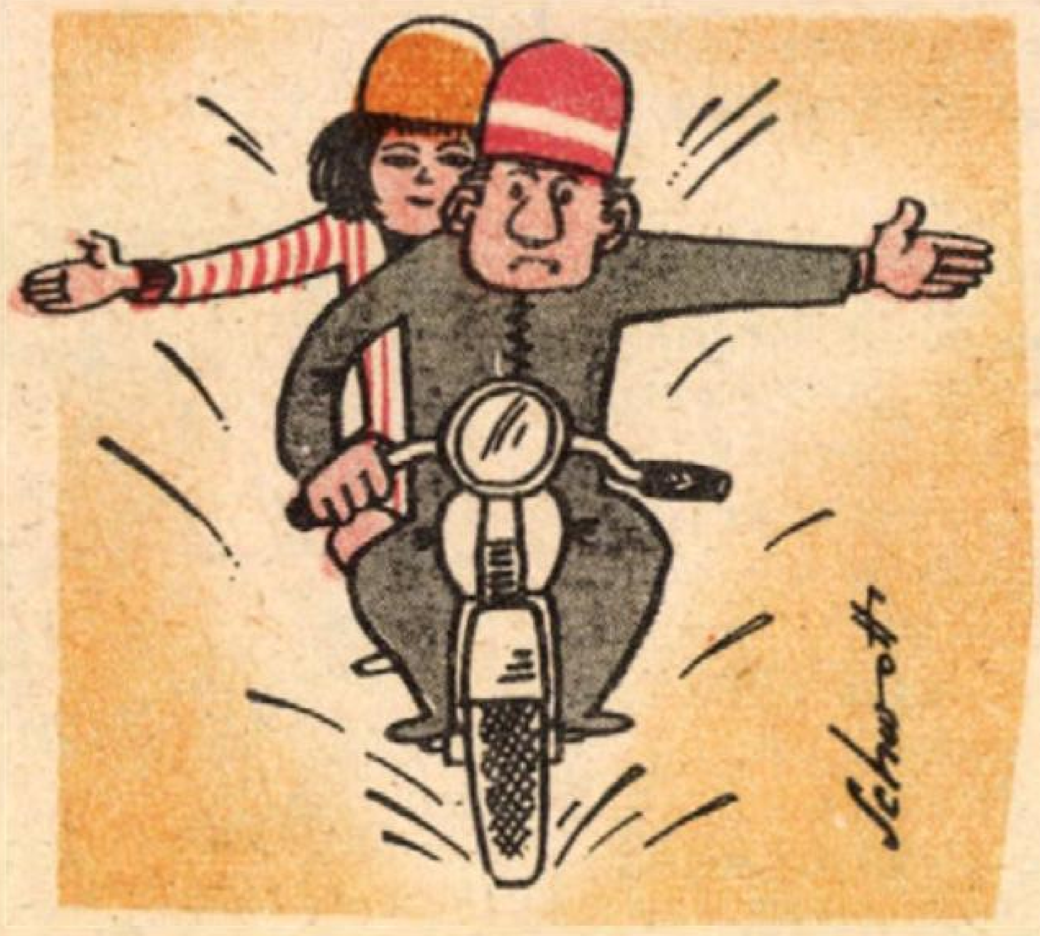

Politikus gyerek

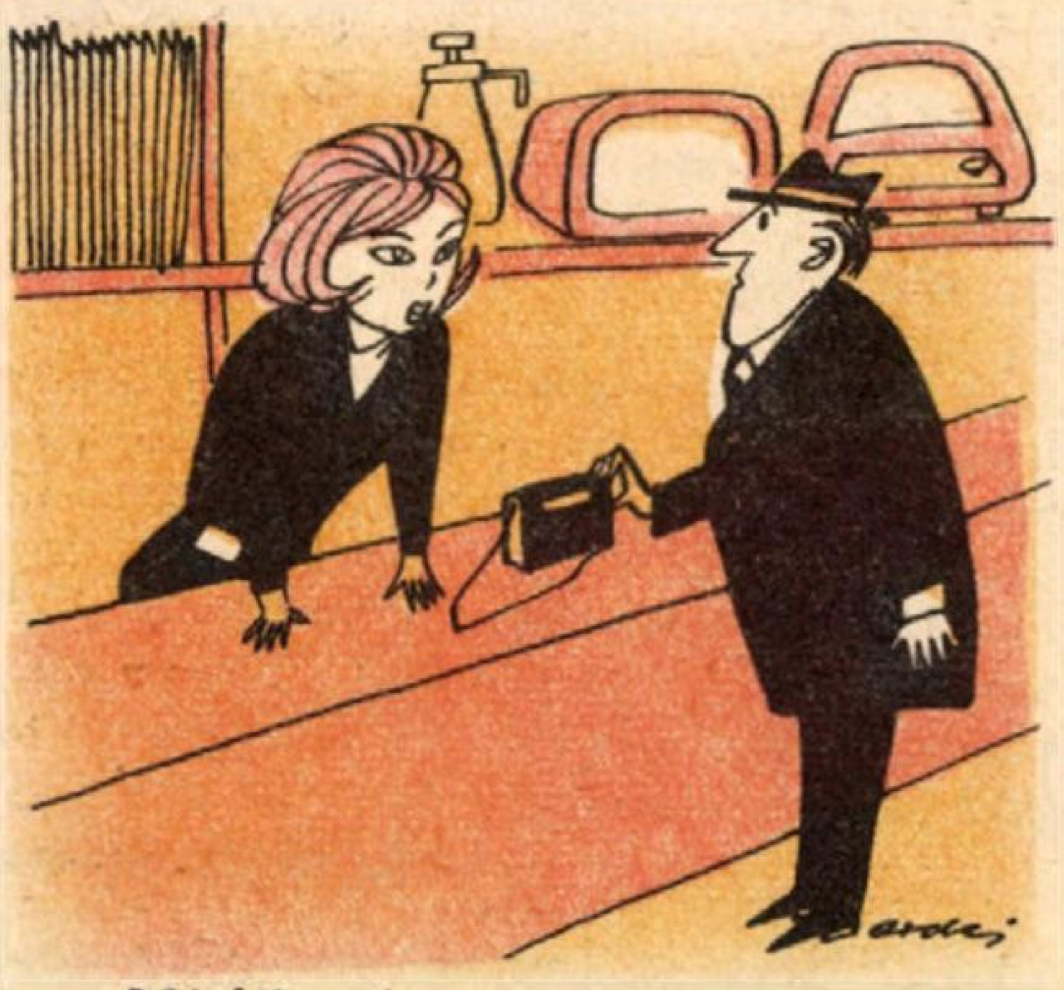

– Tanár úr, kérem, ebben a feszült nemzetközi helyzetben nem tudok koncentrálni! . . .

Rossz házasság

Ügyes eladó

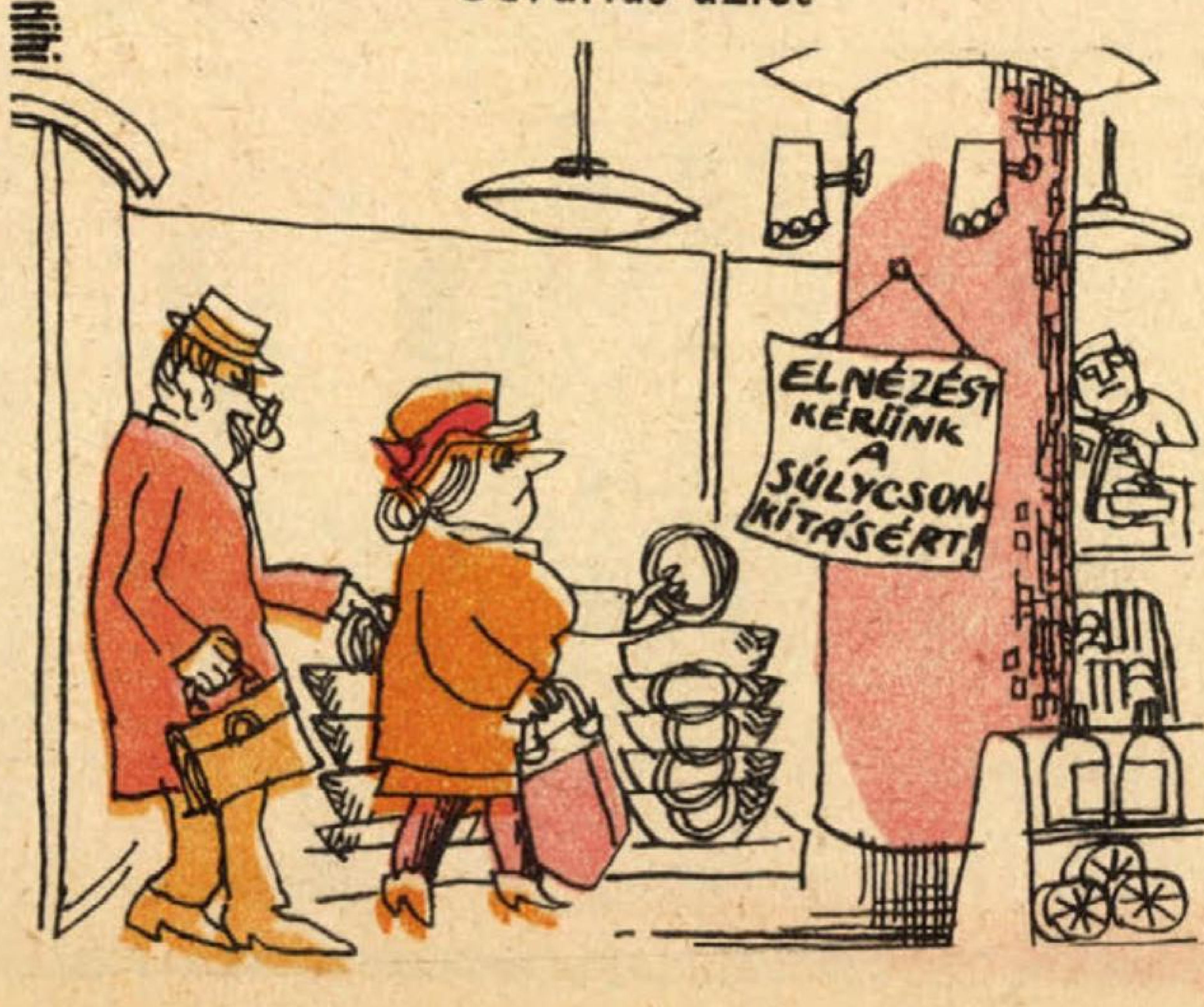
– Másfél voltos zsebrádió-elem, sajnos, nincs, de ajánlhatok önnek egy félmillió kilowattos centrálét . . .

Visszavárja a falu a költöző madarakat

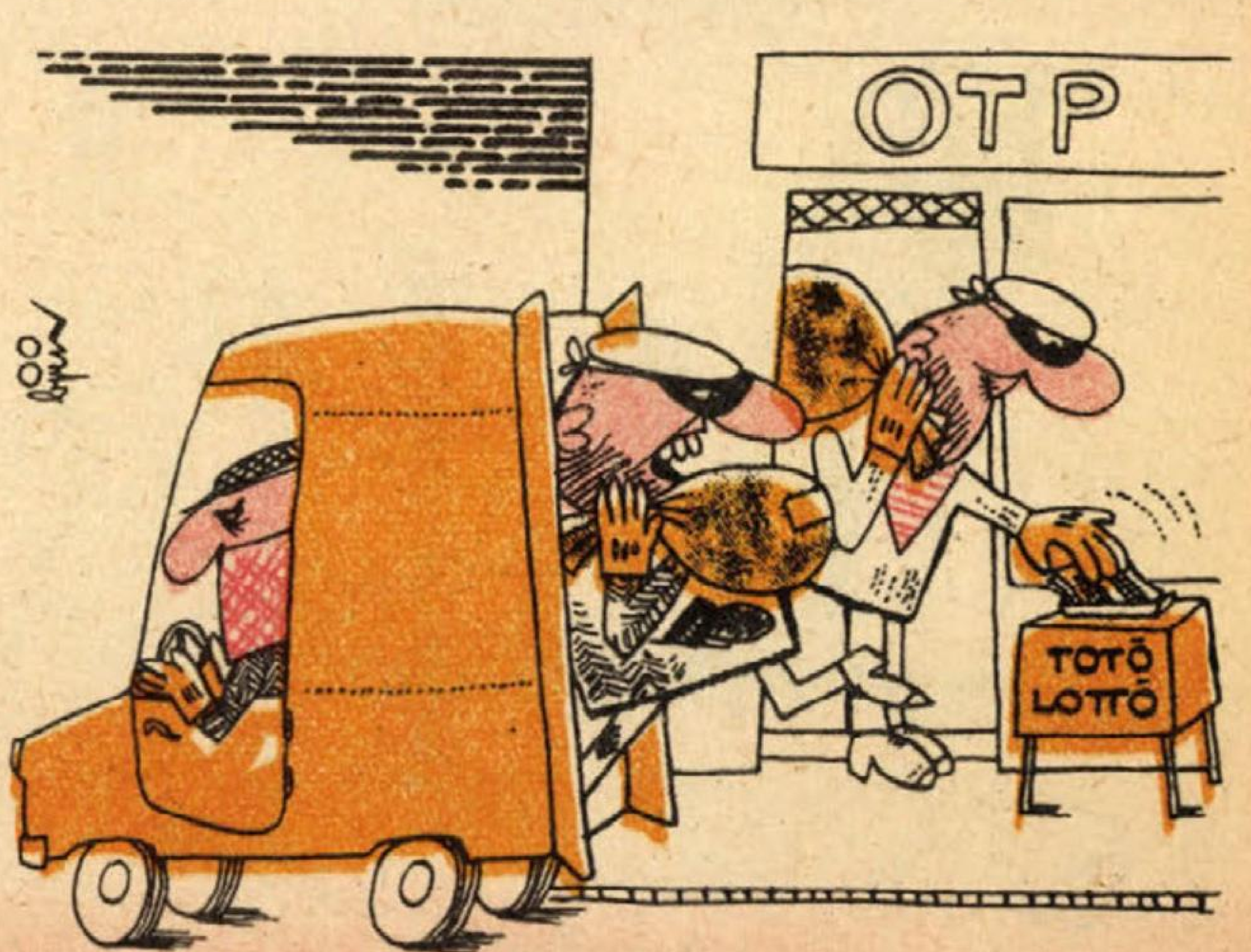
Pusztai Pál rajza

Udvarias üzlet

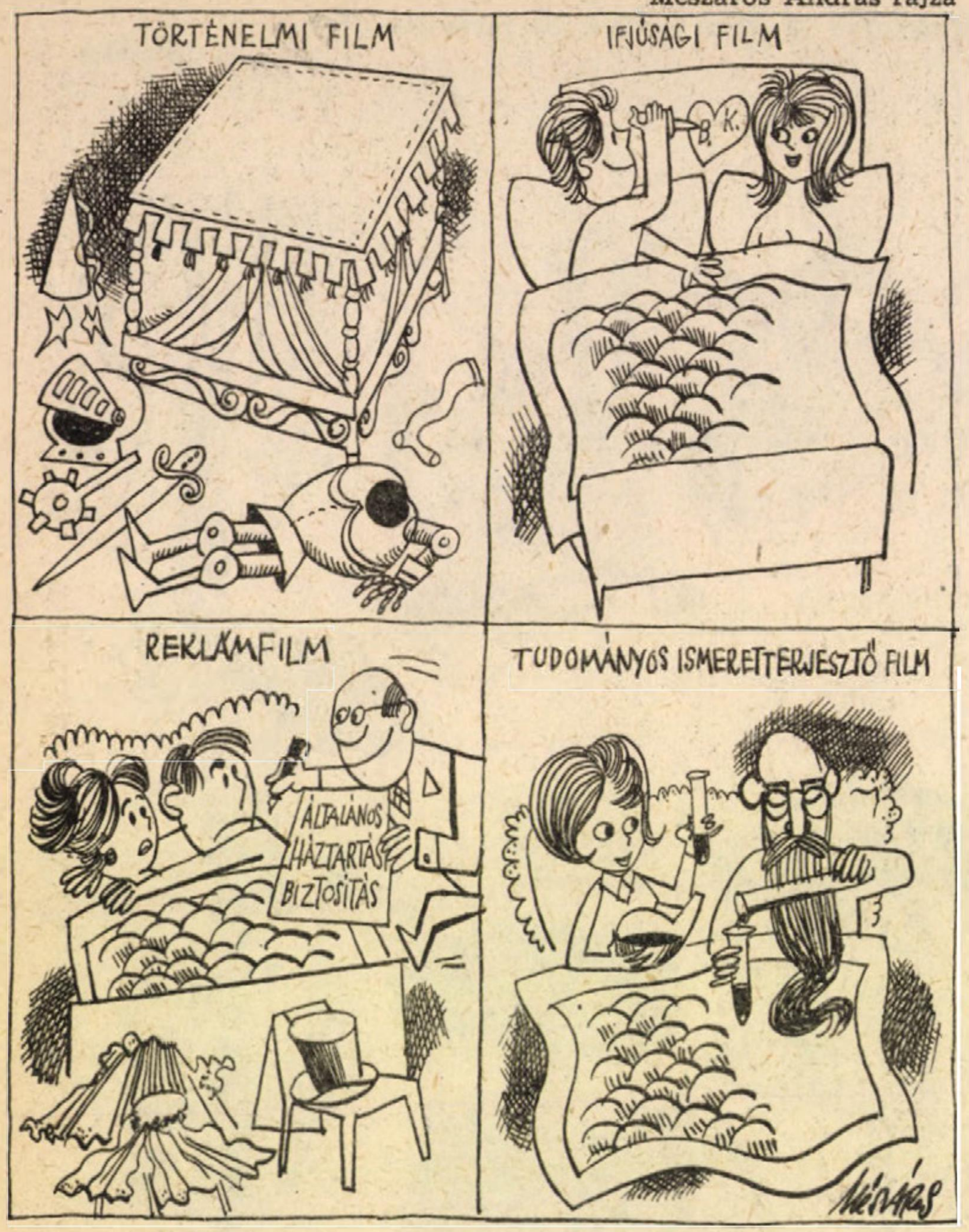

Pesti bankrablók

Ágyjelenet a divat

Mészáros András rajza

HÁTHA valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

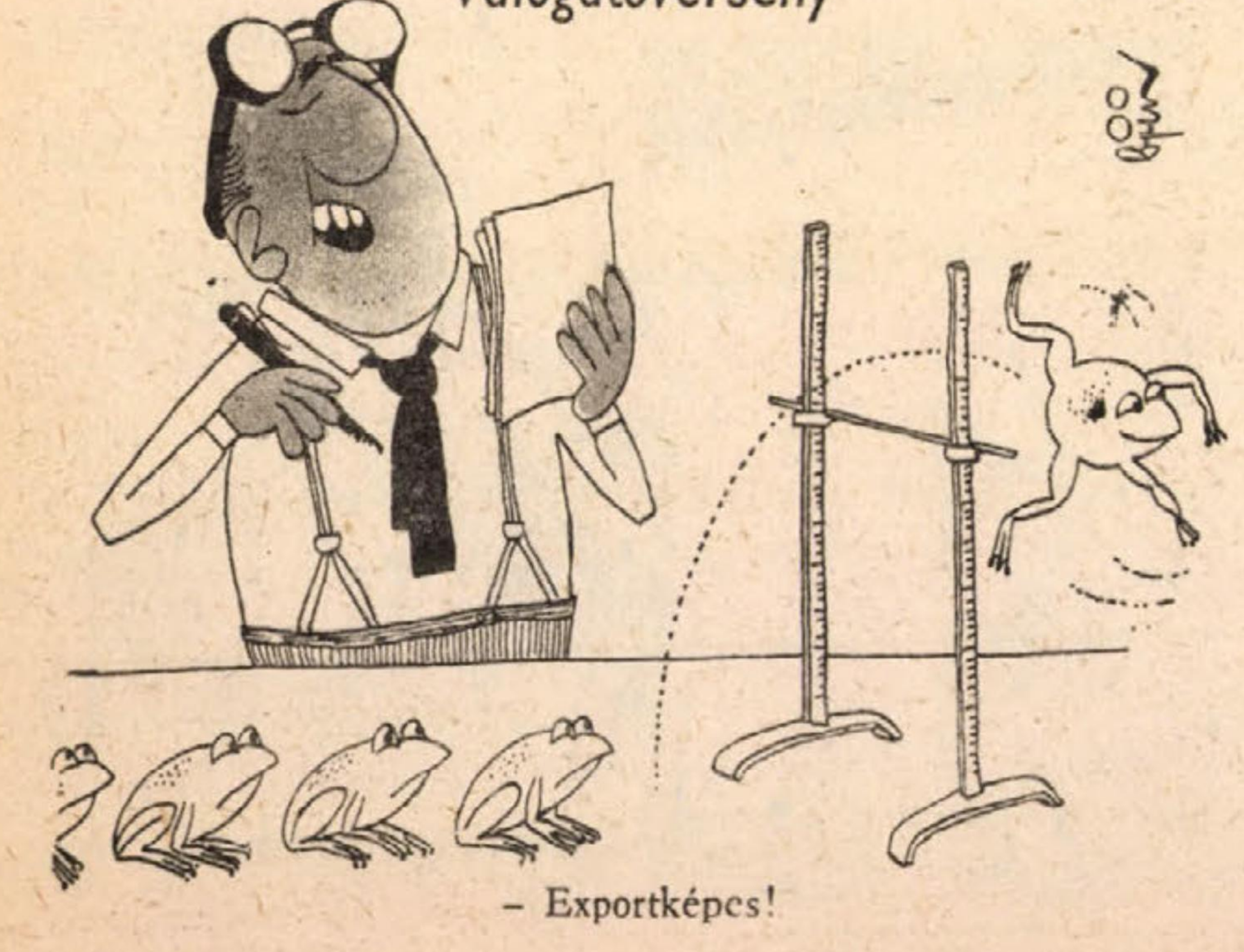
Zabhegyi elveszti az utolsó krajcárját is az ügetőn, és elhatározza, hogy öngyilkos lesz. Bemegy a törzskávéházába, leül szokott helyére, és fájdalmas tekintettel mered maga elé. Egyszer csak jön a pincér, és megkérdezi:
– Parancsol, Zabhegyi úr?

Zabhegyi felriad álmodozásából, és zavartan rendel:
– Hozzon nekem öt pakli gyufát, pohárban!

*

Pistikét megkérdezi egy ismerősük:
– Na, Pistike, mit szólnál hozzá, ha a gólya egy testvérkét hozna neked?
– Azt, hogy pechünk van.
– Miért?
– Mert a papa egy éve külföldi kiküldetésben van.

Válogatóverseny

– Exportképes!

TANULSÁGOS apróságok

1.

Botrányt csinál a derék feleség.
A férj az édességiparban
vezetőféleség.
Az asszony hangja zeng a falon át,
mert Bandika egy szép szaloncukorban
kitörte a fogát.
— Hát nézd! — szólt a nő. — Ilyent vettem én!
Ez cukor? Dehogy! Kavics, kőkemény!
Ezt adjátok el? Őskori lelet!
Nem is tavalyi, tízéves lehet!
Nos, számold csak meg, hogy a zárt dobozba
hány régit csempésztek be, így, orozva! —
A férje rászól: — Ej, elég legyen!
Ha szaloncukor kell, hát szólj nekem,
s ne végy olyat, mely olcsó csemegéül
a közönséges fogyasztónak készül!

2.

Egy asszony kopog be az ajtón:
— A „Ki mit tud"-ba jelentkezném,
mivelhogy tudok én olyasmit,
amit nem tud más senki sem még!
Mert én a közönség előtt
kibontok tíz deka vajat,
s a kezem sem lesz vajas tőle
és a papiros sem szakad! —
A szerkesztő a fejét rázza:
— Ne sértsük meg a műsor elvét,
a nézőt nem terheljük azzal,
ami ilyen nagy képtelenség!

3.

Egy búsmagyar, egy pesszimista,
morog fáradhatatlanul,
találkozik egy idegennel,
ki éppen magyarul tanul.
Ez azt mondja: — Jaj, a magyar szó
kitöri néha nyelvemet,
ki bírja kimondani azt, hogy:
„meg-vesz-te-get-he-tet-le-nek"!?
A magyar bólint: — Persze, nyelvünk
nehéz szavakkal van tele,
de épp ez az egy olyan ritka,
hogy ne is vesződjék vele!

Lovászy Márton

Bankett

– Az elvonókúra egyéves évfordulójára!

pesti tudósítónktól...

Jól tudom, hogy a rádió sem térhet ki a takarékossági mozgalom szempontjai elől, s nyilván ennek tudható be, hogy az esti híradásokban nem sportszakember mondja be a sporthíreket, hanem a „rendes" bemondó. Nagyon helyes, csak néha túlságosan is kiderül, hogy a nagy fontosságú világhírekhez szokott egyes hírmondóktól távol áll a sport szerény világa. Ez a leggyakrabban az angol labdarúgó-eredmények kapcsán mutatkozik meg. Így lesz a Chelsea csapatából „Csölszi", holott „Cselszi"-vel jobban meg lehetne közelíteni az ismert eredeti kiejtést. Maguk az evertoniak sem tudják, hogy miféle csapat lehet az „Iverton". Az eddigi csúcsteljesítményt mindenesetre a „Szuszempton" viszi el, ami egy kissé meglepő, mert Southampton (Szauzempton) nemcsak egy jó képességű labdarúgó csapat neve, hanem egy nagy forgalmú kikötővárosé is.

Javaslom, hogy az esti sporthíreket is bevált, kiváló sportriportereink mondják el a sportkedvelő rádióhallgatók számára. Ha kell, mi, sportemberek, szívesen összeadjuk a szükséges anyagi fedezetet, bár meggyőződésem, hogy rádiós sporttársaink társadalmi munkában is megszabadítanák a hallgatóságot a szuszemptonizált sporthírektől.

*

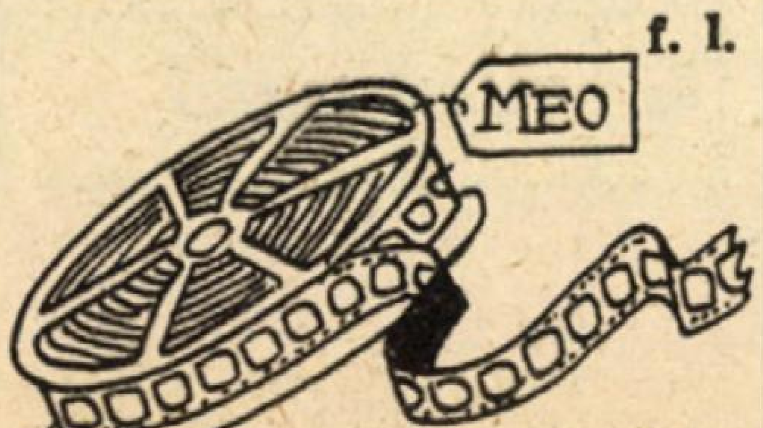
„Ne dolgozzon 74 centiméternél magasabban!" – ez a jelszó érvényesül az irodabútor-tervezésben, mint olvasom. Alapos kutatások szerint ez a legmegfelelőbb magasság az ülőfoglalkozást űzők számára. Véleményem szerint nem arról van szó, hogy ennél magasabb régiókban ritkább a levegő, hanem arról, hogy ha valaki ennél magasabban ül, túlságosan is szem előtt van, és feltűnik másoknak.

*

– Milyen volt? – kérdezi valaki egyik ismerősét, aki egy új magyar filmet látott éppen.

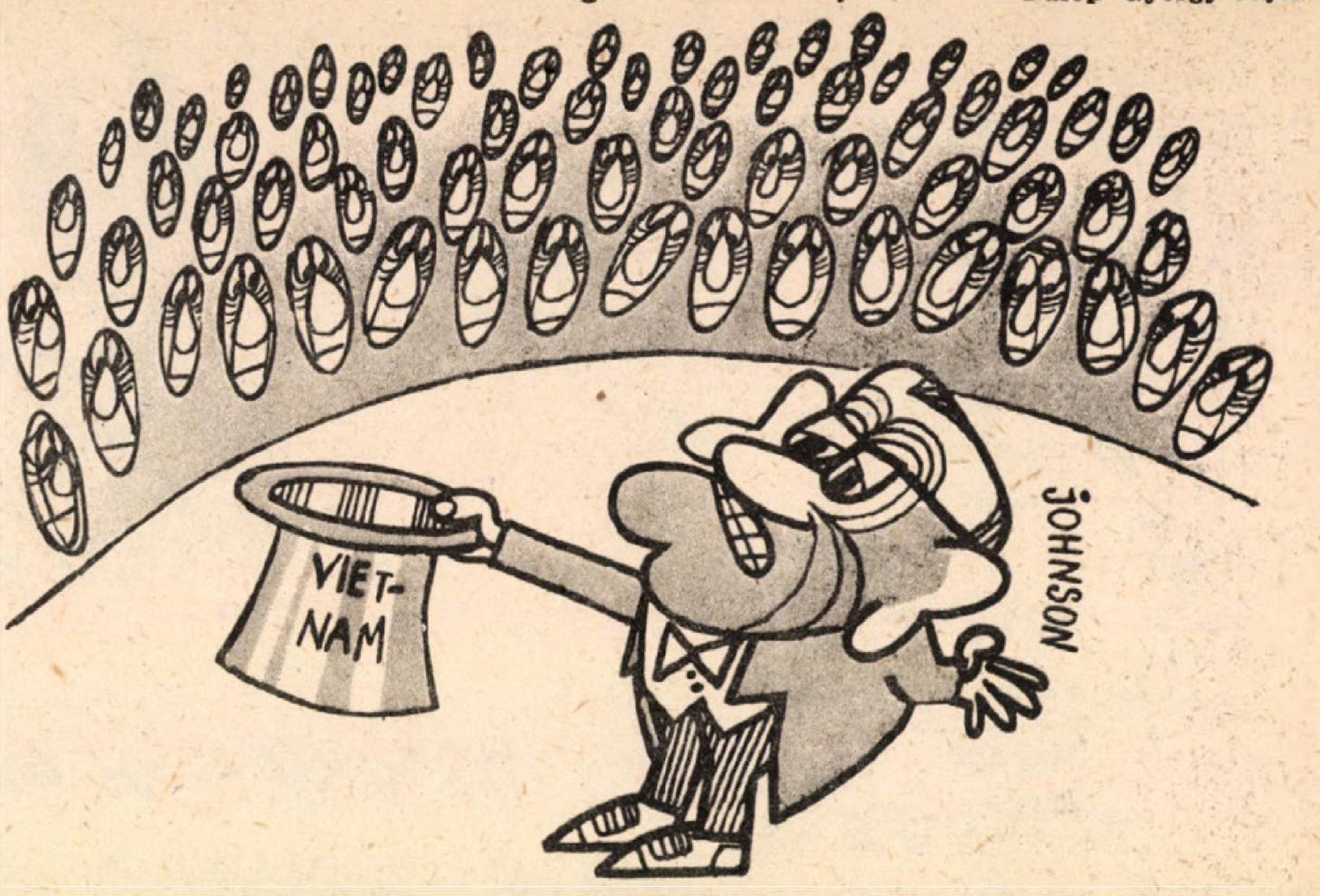
– Van olyan közepes, mint akármelyik agyondicsért nyugati film! – hangzott az öntudatos válasz.

f. l.

Megunt mutatvány

Fülöp György rajza

– Van valakinél néhány milliárd dollár? Egy pillanat alatt eltüntetem.

Kedves Ludas!

Vettem egy kétkilós, félfehér kenyeret, a nagydorogi sütőüzem termékét, s találtam benne egy húszfillérest. A jelenséget nem tudtam másként magyarázni, minthogy titokban 20 fillérrel leszállították a kenyér árát, s a visszajáró pénzt ilyen formában kapja meg a fogyasztó. Nagyon örülök, hogy annyi burkolt áremelés mellett egyszer már *burkolt árcsökkentéssel* is találkoztam!

P. L.
Pusztahencse

A Ludas egyik régebbi számában Szilágyi Örzsébet méltatlankodott amiatt, hogy milyen lassan jut el ma egy levél Prága városába, nem úgy mint anno dacumál. Igazán nem kívánhatja a nagyasszony, hogy azért a 60 fillérért külön kengyelfutót indítson a Magyar Posta a Csehszlovák Szocialista Köztársaság fővárosába. Ne feledje, hogy annak idején ő még száz aranyat és egy lovat kínált fel „portóra"!

Sz. K.-né
Sopron

Megdöbbenéssel olvastam a Hétfői Hírekben, hogy a Csepel Autógyárban új típusú, 810 tonnás tehergépkocsik kísérleti gyártását kezdik meg. Már egy 8—10 tonnás tehergépkocsi is jókora alkotmány, mekkora lesz akkor az új, a százszor nagyobb jármű-monstrum? És hogy fog majd közlekedni amúgy is szűk, túlzsúfolt utainkon?

Vagy lehet, hogy nem is lesz ilyen gigant-autó, csak a Hétfői tévedett egy picikét? Mondjuk 800 tonnát!?

N. D.
Budapest

Körlevelet kaptunk a tatabányai AKÖV-től, amelyben javaslatokat kértek az autóbuszok menetrendjének megváltoztatására. A körlevél figyelmeztet bennünket, hogy a javaslatoknál legyünk figyelemmel az óraigazításra is. Sehogyan sem tudjuk megfejteni, mit értenek ez alatt? Csak nem a külön nyári időszámításra gondolnak? De hiszen az már réges-rég megszűnt! Lehet, hogy ezt még az AKÖV-nél nem vették észre?

S. T.
Oroszlány

Négytagú társaságot hoztam le a minap a Várból. Volt köztük egy hároméves kislány is, akinek sorra mutogatták a környék érdekességeit, többek között a Bécsi kaput is. A kislány különösen ez utóbbit nézte nagy érdeklődéssel, majd érezhető rosszallással a hangjában megjegyezte:

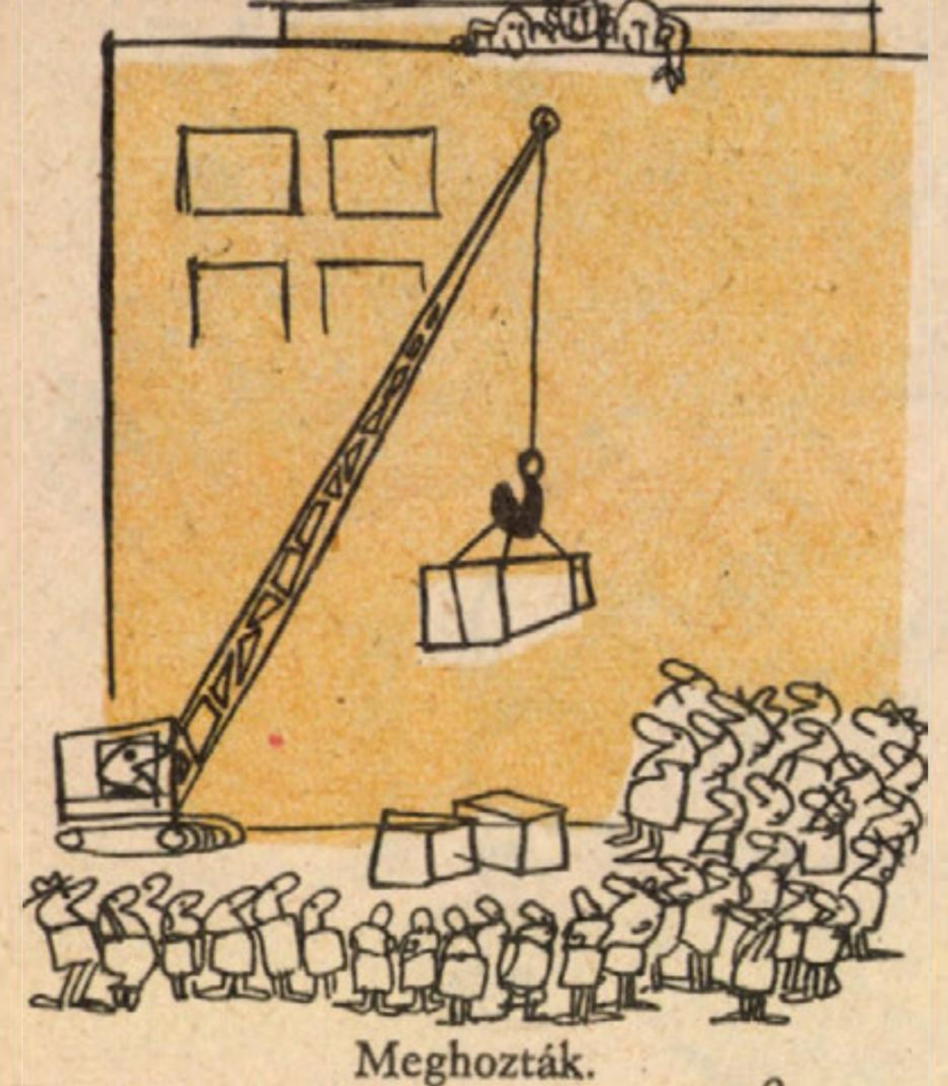
– De anyuka, az én szájam nincs is ekkora!

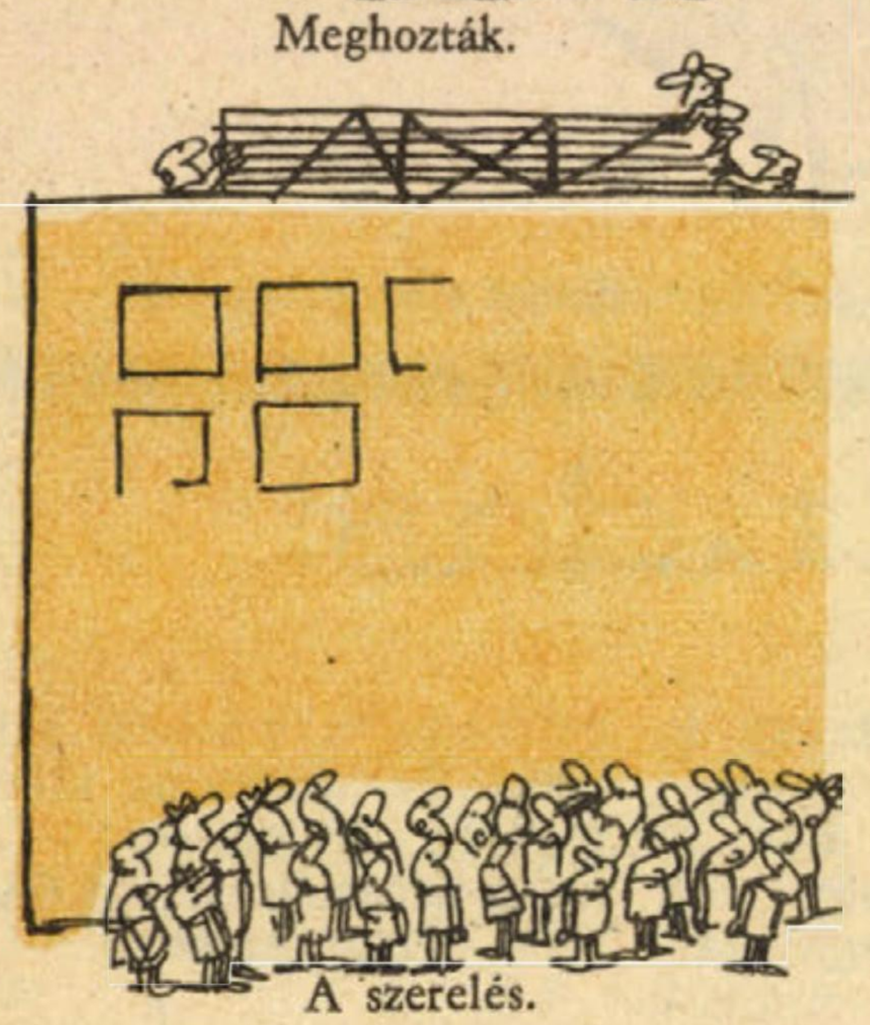
P. S.
taxisofőr

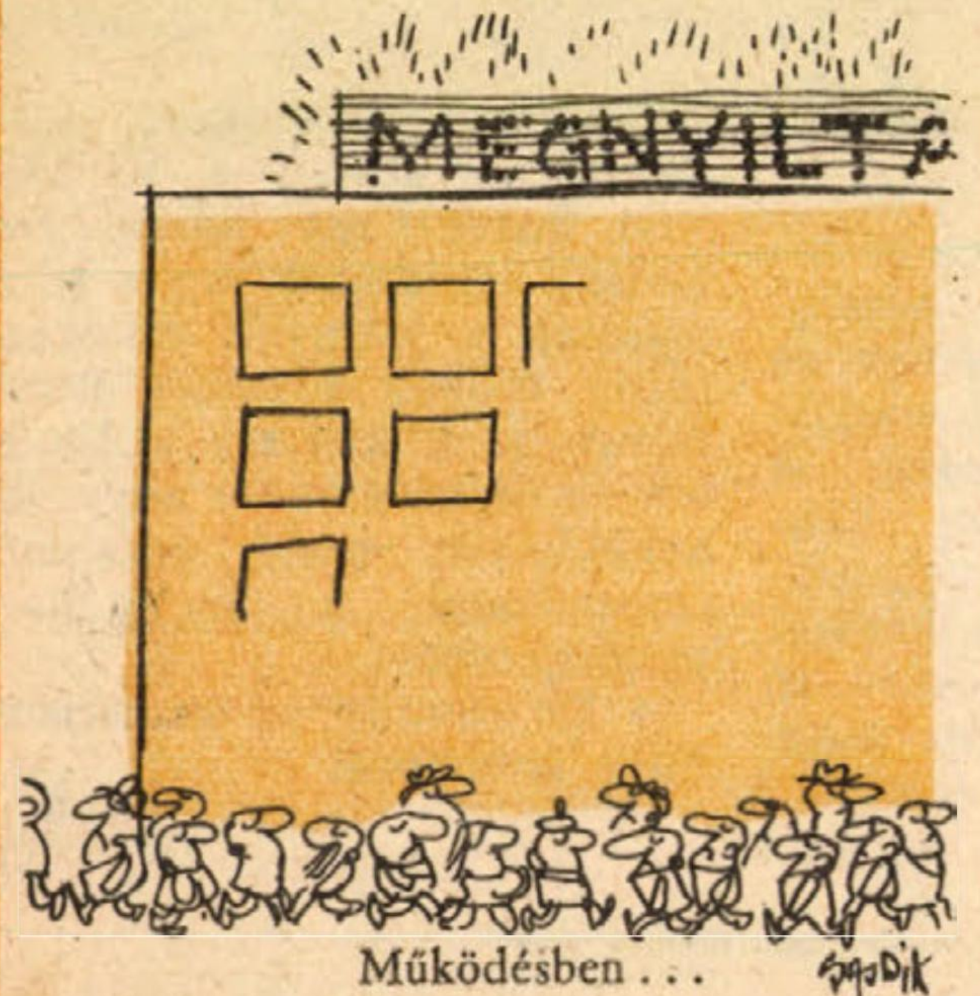
Durva mérkőzés

SZÍNES VILLANYÚJSÁG LESZ A BLAHA LUJZA TÉREN

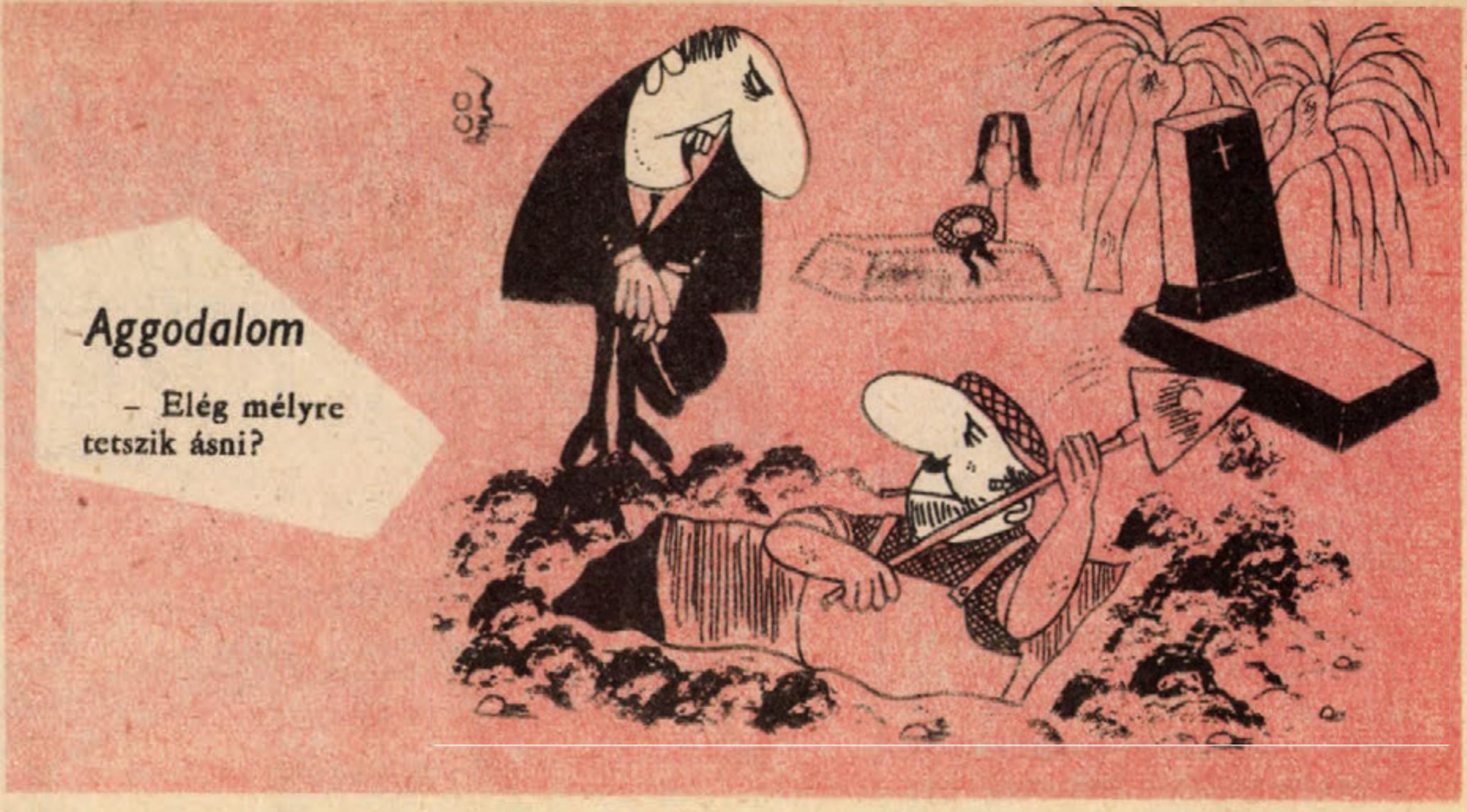

Meghozták.

A szerelés.

Működésben...

Hargitai Zsigmond rajza

Párbeszédek egy író feleségével

1920. – Ha tudná, Kovács, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Á, még nem ismerhetik a nevét, bármilyen tehetséges, nehezen közölnek kezdő írótól.

1925. – Ha tudná, Szabó, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Komolyabb dolgai még alig jelentek meg, pedig micsoda műveket alkot.

1930. – Ha tudná, Tóth, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Érdekes? Az érdekes az, hogy ő nem váltja föl a tehetségét aprópénzre.

1935. – Ha tudná, Szalai, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– A nagyközönség kevésbé ismeri, de a szakértők áradoznak róla.

1940. – Ha tudná, Lenkei, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Nézze, nem szeretek dicsekedni, még azt hinnék, felvágok.

1945. – Ha tudná, Mezei, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Most egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik, nem adja akármihez oda a nevét.

1950. – Ha tudná, Simon, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Írna, ha lehetne, de hát ezek mindenbe belekotyognak.

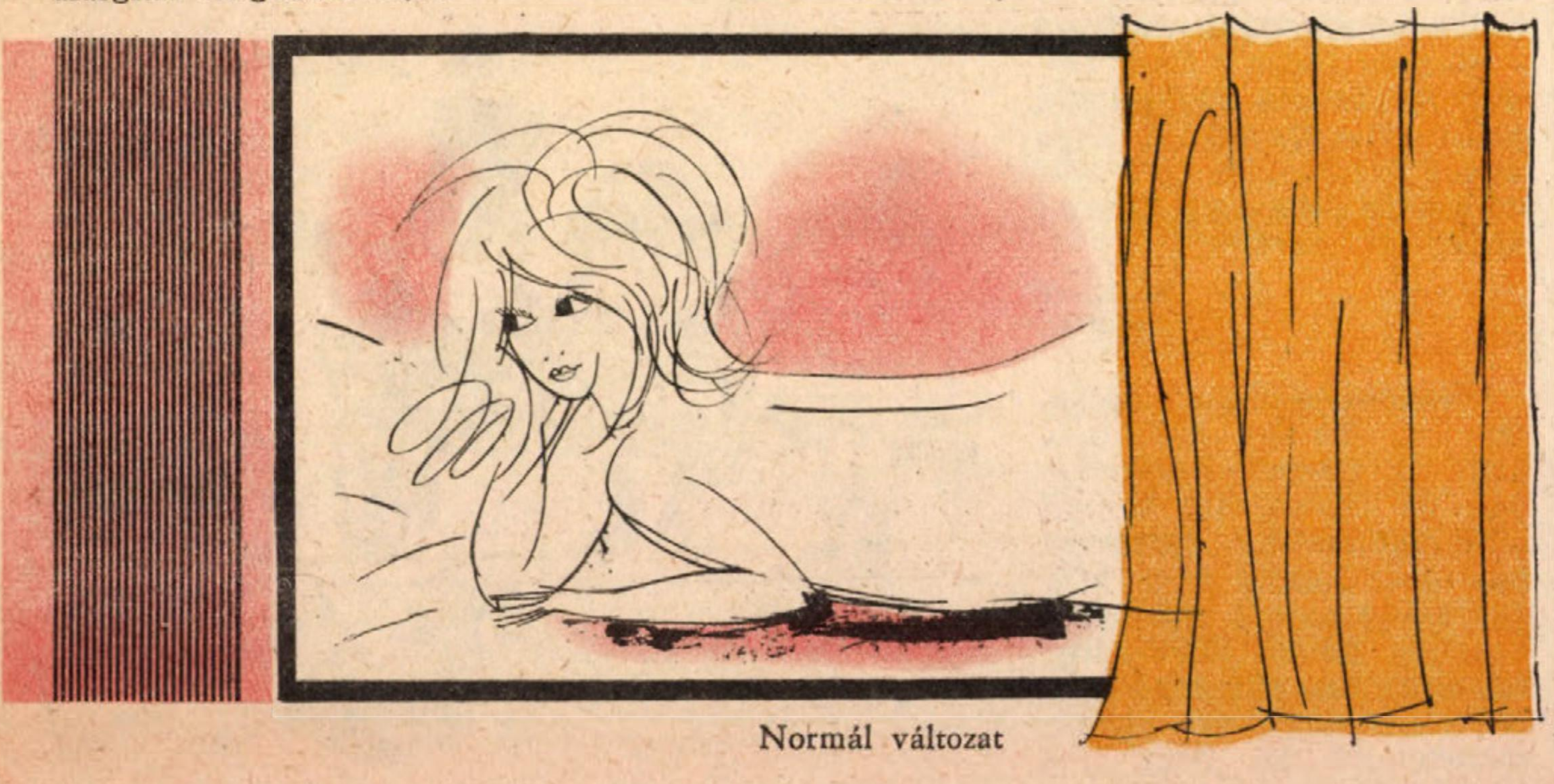
1955. – Ha tudná, Kemenes, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Azt hiszi, a klikkek hagyják érvényesülni?

1960. – Ha tudná, Száraz, milyen felemelő érzés írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is ír a férje?
– Most az életrajzán dolgozik, az majd világgá kürtöli hírét.

1965. – Ha tudná, Lukács, milyen felemelő érzés volt írófeleségnek lenni.
– Milyen néven is írt a megboldogult?
– Fontos a név? Őt amúgy is csak az eljövendő századok fogják igazán értékelni...

Nagy S. József

Szélesvásznú film

Normál változat

SZÓDAVÍZ NAGYBAN

Tagja voltam egy középiskolai szalagavató ünnepség rendező bizottságának, és azt a feladatot kaptam, hogy szerezzek be 220 üveg szódavizet. Mi sem könnyebb ennél, gondoltam, máris nyúltam a telefonért, hívtam a legközelebbi boltot, hogy leadjam a rendelést.

— Ilyen nagy mennyiség eladásával nem foglalkozunk! — kaptam az elutasító választ.

Ezután a szikvíz-telepeken érdeklődtem. Ott is elutasítottak, a legkülönbözőbb indokokkal:

— Szódásüveget csak betétre adunk! (Ez kb. hatezer forint lett volna!)

— Pestről Budára nem szállítunk!

— Csak megfelelő jótállás mellett tudjuk biztosítani!

Ez már reménykeltő válasz volt, ám a szóban forgó középiskolát nem találták megfelelő jótállónak, így ez a megoldás is kútba esett. Végső elkeseredésemben a legfőbb szódavízügyi „hatósághoz": a Fővárosi Ásványvíz- és Jégipari Vállalathoz fordultam segítségért. Ott egy osztályvezető vette pártfogásba ügyemet. Megadott néhány címet, ahova bizalommal fordulhatok, s én ezek közül felkerestem a rendezvény színhelyéhez legközelebb esőt. Itt, legnagyobb meglepetésemre, betétidíj és jótálló nélkül is kaptam szódát.

— És el is szállítják? — kérdeztem reménykedve.

— Attól függ, hova?

— Csak ide a VERTESZ-hez, három villamosmegállónyira innen.

— Sajnos, azt nem vállalhatom — mondotta a derék szódás. — A szamaram ugyanis csak a sorompóig megy, ott megáll, s egy lépést se tesz tovább!

Ezt a megfellebbezhetetlen indoklást el kellett fogadnom, s végül is tehertaxival szállíttattam el a nehezen megszerzett „zsákmányt".

A tanulságot mindenesetre levontam: máskor a szeszesital beszerzését vállalom, mert az kevesebb tortúrával jár!

Mészáros Imre
Bp., VI., Révay u. 8.

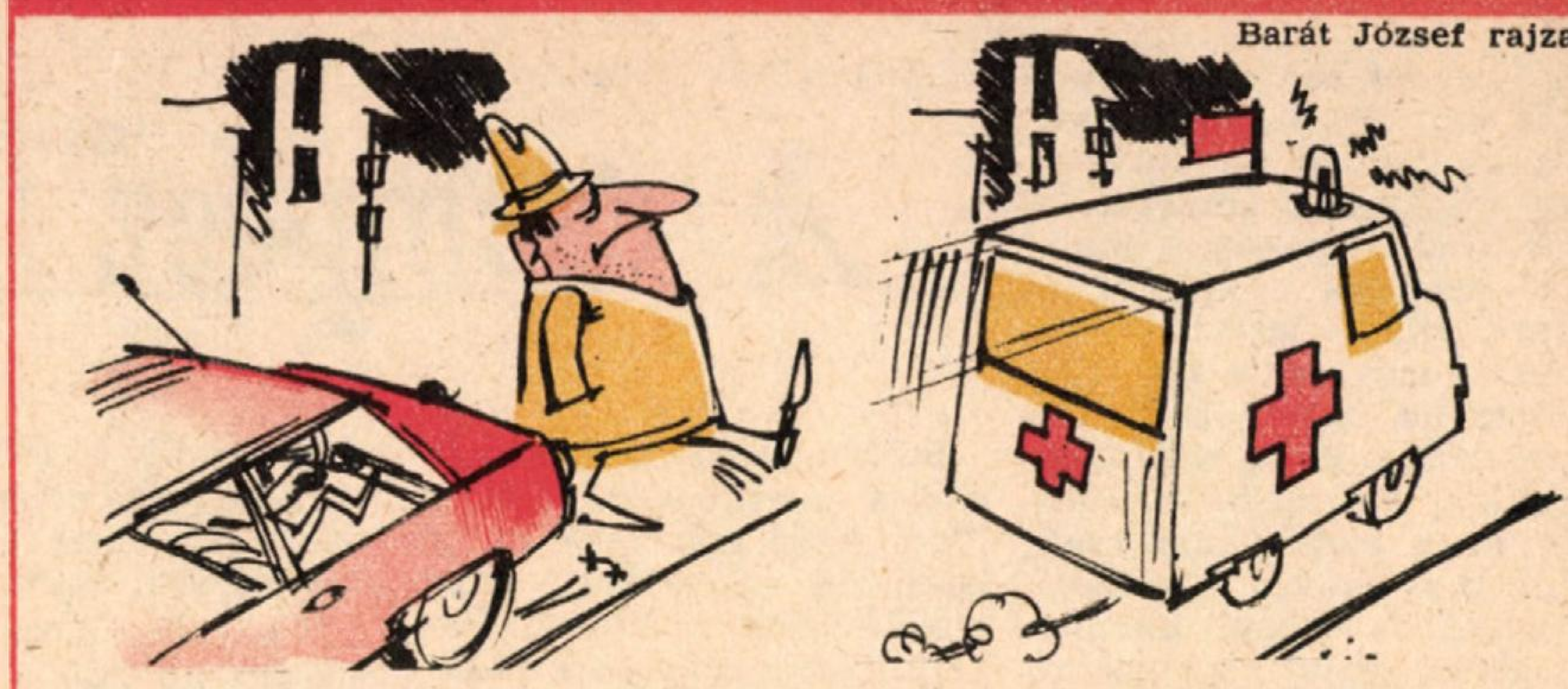
A munka jutalma

– Kérem a szerelőt, aki rosszul csinálta meg a csapot! Hogyan?... Jutalomüdülésen van?

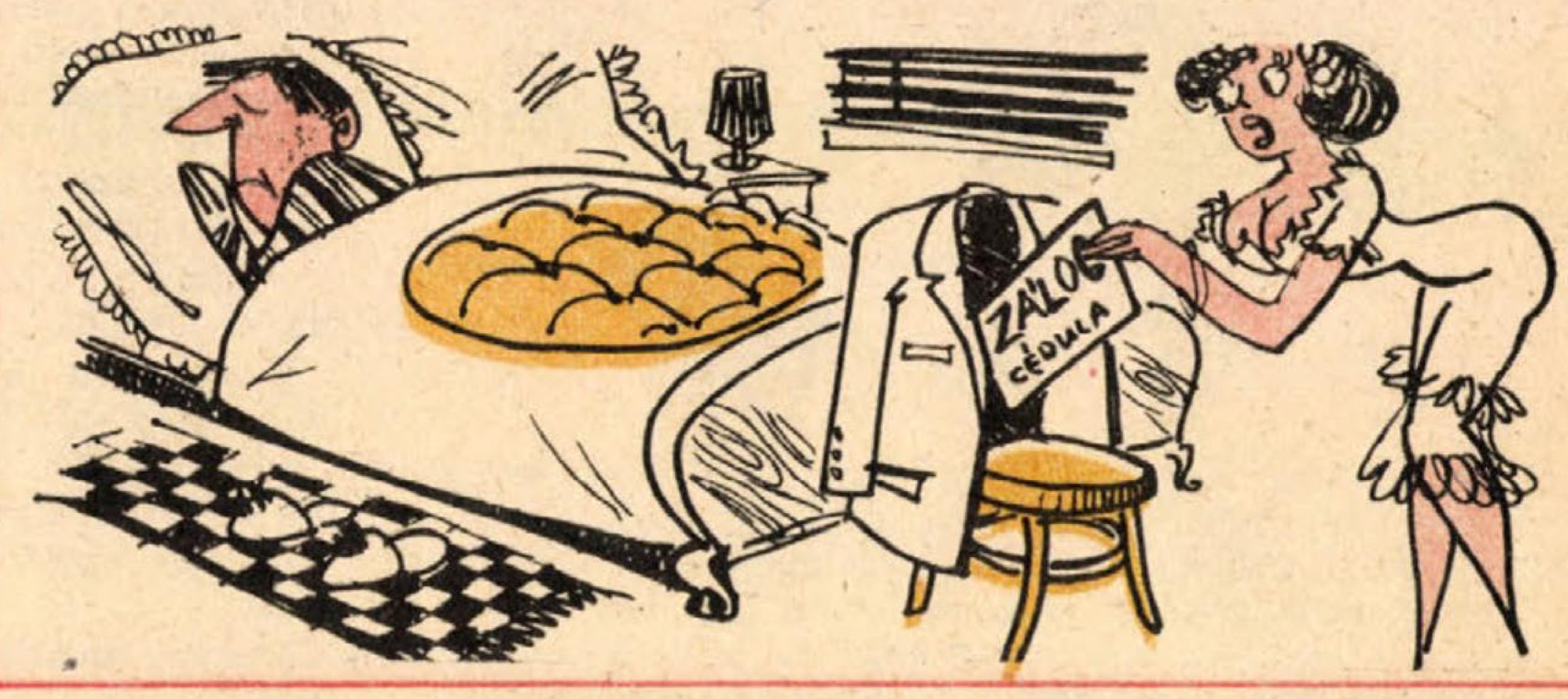
FELE SEM IGAZ

Barát József rajzai

Lassan járj . . . . . . tovább érsz!

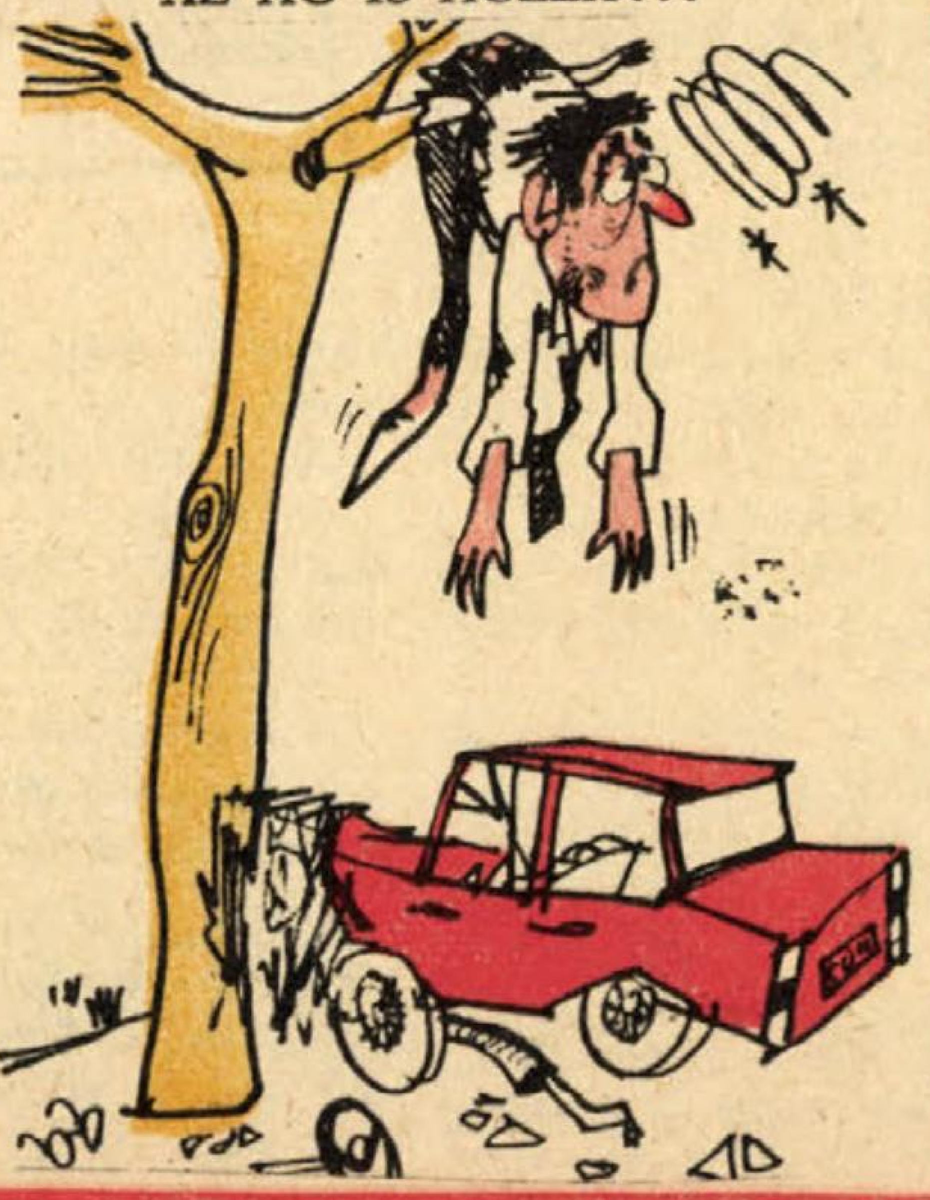
KI KORÁN KEL, ARANYAT LEL!

AKI MÁSNAK VERMET ÁS . . .

SZEGÉNY EMBERT AZ ÁG IS HÚZZA . . .

JOBB MA EGY VERÉB, MINT HOLNAP EGY TÚZOK

A HUMOR MESTEREI

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN:

A csempész

Nem sok idő már a húsvét. Jegenye Jánossal az a mindennapi eset történt, hogy elfogyott a tanyában a pénz. (Biz az máson is megesik, nemcsak azon, aki a pusztai világot lakja.)

Ámde más baj is van.

Mert ha csak a pénz fogyott volna el, a tanyában azért meg lehetne lenni anélkül, mert étel és ital csak akad, mag is van a tavaszi vetéshez, de ekkora ünnepet pénztelenségben elszenvedni nem lehet. Ilyenformán, bár János úgy gondolkozott, hogy jobb utak idejéig nem mozdul eladni való holmival sehova (különösen, hogy még az adóért nem hajkurásszák ilyen tavaszidő tájban az embert), most mégis gondolt valamit.

Bárány van már elég, elég szép, elég rendes. A bizon', egyet be lehetne a városba vinni eladni. Mivelhogy a dohány is nagyon rossz mostanában, s annyi rágyújtást igényel egy pipára való tömet, hogy tisztára kifogyott a masina a házból.

Miután a városba eszerint mindenképp be kell menni, János nagy hamar belegyőződik a dologba, s kamarába megy, ahonnan zsákot szed elő. Most a zsákkal a juhok közé vonul, s a leghitványabbat ki is választja azok közül. (Bolond ember az, aki a jószága szebbjeit adja el.) A bárány a zsákba kerül, János mindkettőt a vállára veti, s megindul a tanyából csak úgy gyalogosan. Nem lakik a várostól messze, másfél óra alatt odaér, s ekkora útért nem érdemes a lovakat befogni.

Ámbátor, hogy ehhez az aktushoz nem ló kell, hanem kutya, mondja is János a kuvasznak, mikor az asszonytól elköszön, s halad ki a tanyából:

– Gyere no, Puli.

Ez annak fölöttébb hízeleg. Ugrik s megy vidáman előre az úton. Így haladnak. János néha egy vállról a más vállra teszi a zsákot. A bárány ilyenkor azt mondja:

– Bé...

– Ne bégess, szamár – mondja neki nyugodtan János –, hiszen a gazdád visz.

Evvel a város széléig érnek, ahol a vámvonal kezdődik, s János most már letér az út közepéről a szélre, hogy szemlélődjön. A vámvonalon kívül van a töltés, s a töltés előtt a kubikgödrök. Azok közül kinéz egy igen alkalmatosat.

Ez éppen jó lösz – mondja magában, s bodor füstöket ereszt a pipájából.

Le is megy abba a gödörbe, ott leteszi a zsákot, s hívja a pulit.

– Puli, ne – szól neki.

A Puli nincs ilyen szíves híváshoz szokva, s szerfölött meglepődik a hangon. Csak sunyi módon oldalog előre-hátra, a farkával igen mutatja a bizalmas szó fölött való örvendezését, de a füleit hátracsapja, s a derekát meggörbíti, amint ott jár-kel, s mindenféleképpen azt igyekszik látszatra hozni, hogy közeleg a gazdájához, pedig voltaképpen egy szikra kedve sincs hozzá. Elég a tanyai kutya bizalmával kétszer-háromszor visszaélni olyformán, hogy hívó szóval magához csalja az ember, s aztán elrúgja: akkor aztán ilyen lesz – elvész a hite a gazdában. Jegenyének többször s egyre hízelkedőbb hangon kell beszélnie hozzá, hogy magához csalja.

– Gyere ide, Puli, kis Puli – szól neki lágyan.

A Puli egyre közelebb oldalog, mígnem egyszer aztán János elkapja a fülét.

– Au! – mondja a Puli.

– Ne vonyíts, barom – felel neki János –, hiszen semmi bajod se lesz.

Míg a Puli fülét fogja, a másik kezével kirázza a zsákból a bárányt. A kubikgödörből széttekint figyelmesen, hogy látja-e valaki? Mikor látja, hogy senki se látja, nyugodtan fog a munkához. A Pulit belevezeti a zsákba, ennek a végét gondosan öszszecsomózza, beköti; a bárányt pedig a földbe ásott bánya sarkába helyezi. Az ott megmarad, mert sással egymáshoz van bogozva a lába.

Most újra mondja János:

– Gyere no, Puli – de ezúttal a Puli nem megy, hanem viszi a János. Kissé ténfereg a zsákban a kutya, mert szokatlan a helyzet, meg vinynyog is, de a gazda ilyenkor megrázza a hátán, s arra elcsöndesül. Ilyen harcok közben haladnak a vámig, ahol János kiegyenesedik, s végtelen méltósággal vonul el a kardos emberek előtt.

– Ohó! Hát kend? – kiáltják rá amazok.

János nem hall semmit, csak megy odább.

– Ember, hé, hé! – kiabálják megint utána.

De egy vámőr még felé is szalad.

Jegenye nyugodtan fordul meg:

– Mi kő? – kérdezi.

Amazok visszakérdik:

– Mi van a zsákban?

János éktelen nyugalommal felel:

– Kutya!

No, erre nagyot nevetnek. Micsoda szamár beszéd.

– Nem igaz – mondják. – Csak nyissa kend azt a zsákot. Minket ugyan be nem csap.

– De mikor mondom, hogy kutya – szól János érzékenyen.

A vámost elfutja a méreg.

– Hallja – kiabál most már –, hát velem ne komédiázzon, mert rosszul jár.

– Ugyan?

– Ugyan ám.

– Nono – véli János –, ismerem én a törvényt.

– Ejha! – kiált a vámos, akit ez a kötözködés nagyon bosszant. – Nem tudom, kitől tanulta volna kend?

– No – adja a szót tovább emez –, tanulni nem tanultam senkitől, hanem csak úgy hallottam.

– Nem tudnám, kitől? – feleli a vámos.

– Hát azt már nem tudom mögmondani, hogy kitől hallottam, de hallottam. Gondolom, maga is tuggya, hogy ki a mostani kiráj az országon, de nem tudná mögmondani, kitől hallotta?

A vámos le van fegyverezve a disputában, s most már csak arra szorítkozik, hogy a zsákot általvizitálja.

– Bontsa ki – parancsolja.

– De elugrik – védekezik János. – Nem bontom én ki.

Hanem hát muszáj. Ez az óhajtott szó a legnagyobb hatalom a világon; a muszáj. János leveszi a válláról a zsákot, az alját a földre helyezi, s mikor a tetejét megbontja, lent rúg egyet titokban az ebhez. Az azután vonyítva ugrik ki a zsák száján, szinte repül, s úgy fut, hogy lehetetlenség utolérni.

Jegenye János káromkodva lohol utána, s amíg a töltésen túl nem ér, folyton szitkozódik. Amint azonban a vámosok előtt födve van, nyugodtabb a lépte. Látja, hogy a Puli nyílegyenest száguld hazafelé.

– Szögény – mondja –, de mög van ijedve.

Azzal a kubikgödörbe megy, beteszi a zsákba a bárányt, s halad újra a vámosok felé. Mikor elibük ér, haragosan integet, s megfenyíti a vámost az ujjával.

– Köszönjék az Istennek – mondja –, hogy elfogtam.

A vámos érzi, hogy hibás, s nem felel, inkább lehajtja a fejét. János pedig méltósággal halad befelé, s az úton a komával találkozik.

– Hát kend? – kérdi a koma.

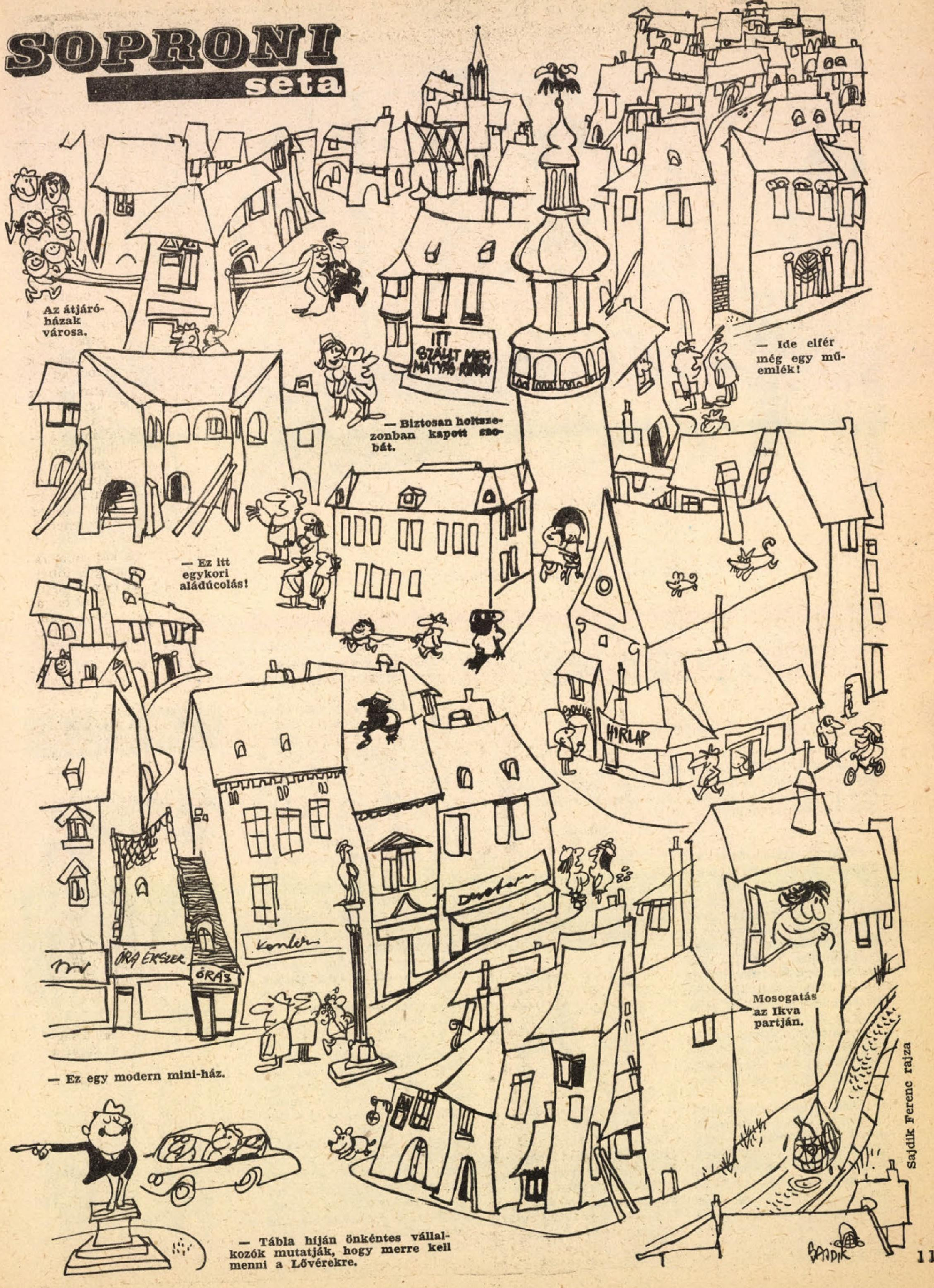
– Ehuné – felel János.

– Ilyen későn halad, kend, befelé?

– Az ám – mondja János –, késésbe vagyok. Egy kis sorom volt. Ezöket a népeket oktattam ki a kalickás házba, hogy a fületlen csizmákat is föl löhet húzni.

– Nono – válaszol menőben erre meggyőződéssel a koma.

SOPRONI séta

Az átjáróházak városa.

— Ide elfér még egy műemlék!

— Biztosan holtszezonban kapott szobát.

— Ez itt egykori aládúcolás!

— Ez egy modern mini-ház.

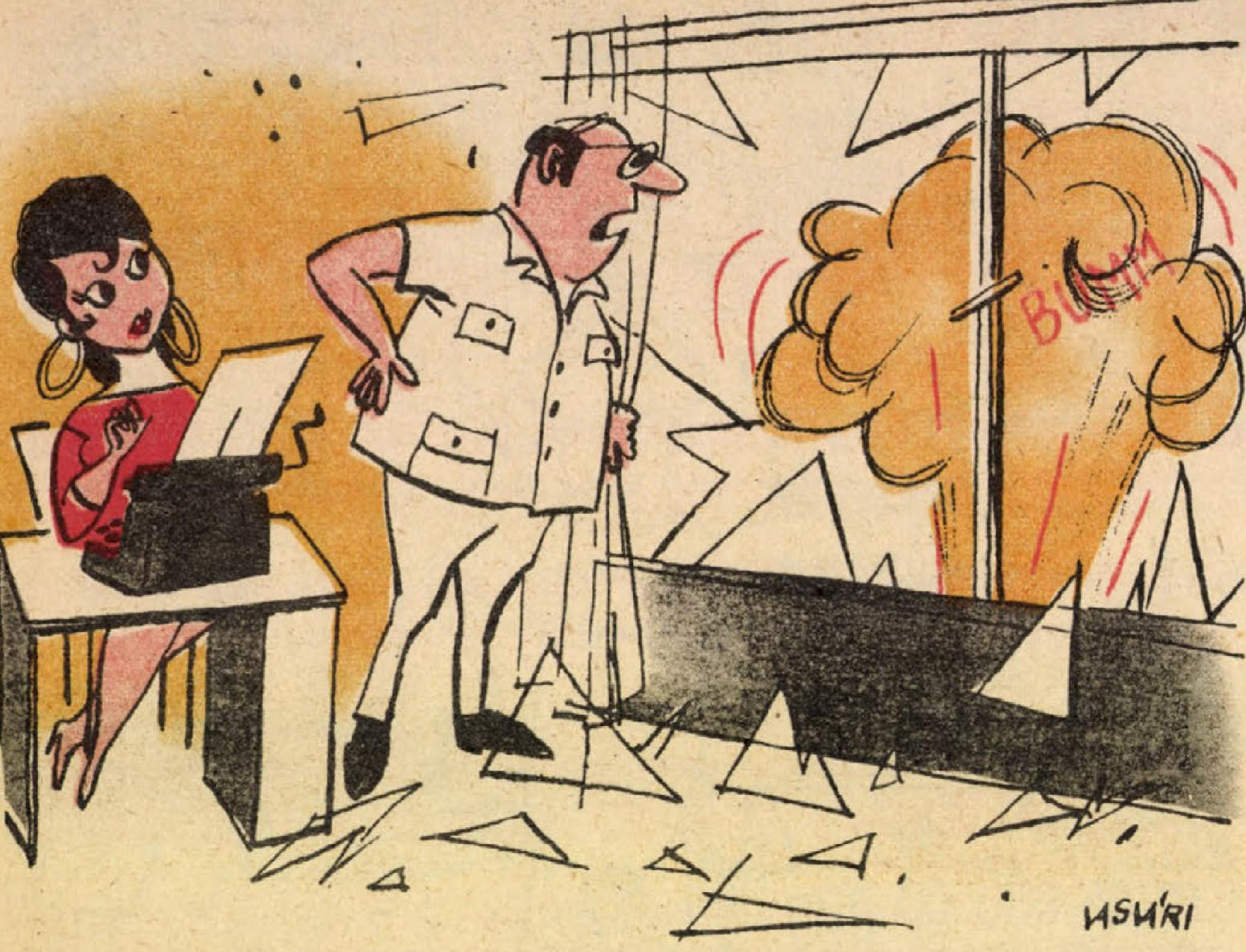
Mosogatás az Ikva partján.

— Tábla híján önkéntes vállalkozók mutatják, hogy merre kell menni a Lővérekre.

Sajdik Ferenc rajza

Egy dél-amerikai szerkesztőségben

Vasvári Anna rajza

– Cikket írunk a norvég belpolitikai helyzetről!...

JUBILEUM

Nemrég különös levelet hozott a posta:

„Kedves Barátom!
Szeretettel meghívlak a századik születésnapom alkalmából rendezett díszvacsorára, amely folyó hó 16-án este fél nyolc órai kezdettel lesz megtartva a Cimbalom Kávéház különtermében.

Rézmáz Kázmér"

Micsoda ostoba ötlet már megint? És ki vette magának azt a bátorságot, hogy egy Rézmáz Kázmérból tréfát űzzön?! Mégiscsak felháborító!!

Körülbelül ezek voltak az első gondolataim az üggyel kapcsolatban. Tudniillik jeles barátom legjobb tudomásom szerint még a harmincötödik életévét sem töltötte be, nemhogy a századikat.

Szerencsére másnap véletlenül összefutottunk az Emke-aluljáróban, és én rögtön megemlítettem neki a meghívót.

– Szó sincs beugratásról, öregfiú! – vágott hátba széles mosollyal Kázmér. – Csakugyan a századik születésnapomat fogjuk megünnepelni jövő héten a Cimbalom Kávéházban. Ott lesz az egész kompánia. A kövér Meszetneki, Géz Géza és a többiek. A te megjelenésedre is feltétlenül számítok.

– Megbocsáss – mondtam kissé zavartan –, de hiszen te még messze vagy a száz esztendőtől. Most már igazán nem értem a dolgot...

– Pedig egyszerű – válaszolta Kázmér. – Manapság világszerte az a szokás, hogy a legtöbb embert csak idős korában, rendszerint valamelyik öttel vagy tízzel osztható születésnapján részesíti a társadalom mindama elismerésben, amelyre az illető egész életén át vágyott. Vagyis a kitüntetettek zöme akkor kapja meg a hőn áhított kitüntetést, amikor már aránylag kevés hasznát veszi a mókának. Nos, én ezen a visszás helyzeten kívánok segíteni ötletes újításom révén. Előrehozom a századik születésnapomat cirka hatvanhét évvel! Képzeld el, milyen jól fog jönni nekem *most* a sok értékes ajándék – s e szónál jelentőségteljesen a szemembe nézett –, a meleghangú hivatalos megemlékezés eredményekben gazdag munkásságomról, a temérdek interjú és a többi, és a többi. Egy tényleges matuzsálemnek különben is terhére vannak már az efféle hercehurcák, míg én képes vagyok még strammul elviselni az ünneplést bármilyen mennyiségben.

Leesett állal vettem búcsút zseniális cimborámtól. Az ördög vigye el, hogy ez a príma tipp megint nem nekem jutott az eszembe! No mindegy. De mit vigyek a születésnapi bankettre? Hopp, megvan! Stromfai Zsiga a múltkor említette a hivatalban, hogy tud kéz alatt egy vámcédulás nyugatnémet nagyotthalló-készüléket. Azt hiszem, elég praktikus ajándék lesz egy százéves aggastyán számára...

Dalmáth Ferenc

Miért irigylem IVANHOE-t?

Előrebocsátom: nem minden tekintetben irigylem Ivanhoe-t.

Az angyali mosolyáért például egyáltalán nem irigylem. Én is ilyen ragyogó arccal járnék-kelnék a világban, villogtatnám a fogsoromat, kapnám csak az ő fizetését a filmgyártól, nem is szólva a célprémiumról, ami akkor lesz esedékes, ha Oroszlánszívű Richard király megtér a Szentföldről, és a státuszát a trónon még betöltetlenül találja.

Ivanhoe bátorságát sem irigylem, a vakmerő magabiztosságát, ahogyan való-

sággal kihívja a sorsot, keresi a veszélyt, másodmagával tucatnyi komor, állig felfegyverzett statisztának támad neki, vagy sérült jobbja ellenére egy akkora német kóborlovaggal kél párviadalra, hogy az még stabillovagban is túlzás! Mindezek ellenére, ha én is biztosan tudnám, hogy még öt-hat folytatás lesz belőlem, nem félteném nála jobban az életemet.

A szoknyás paripáját erővel sem lehetne rám tukmálni, ki visel ilyen hosszú réklit a mai minis időkben?

Egyenesen elfog a borzalom, ha Ivanhoe életmódjára gondolok. Állandó bejelentett lakása nincs. Ráérősen enni, inni még sohasem láttam. Ha nagy ritkán asztalhoz ül, abban sincs köszönet. Olyankor vagy János herceg álnok terveit kell lepleznie, vagy hírnök jő és elszólítja, mert megint hézag van valahol, és vágtázhat és vívhat és verekedhet rogyásig.

Hidegen hagy az is, hogy minden adás előtt dallal köszönti őt az erdők, mezők egyszerű népe. Legalább ekkora kórus fogad engem is, ha néhanapján betérek a Zöld Kakasba, és a szöveget ott sem értem.

De emészt a sárga irigység, mert hétről hétre tapasztalom, hogy milyen pokoli szerencséje van ennek az Ivanhoe-nak.

Nem tudom, hány kis tisztás lehet a ködös Albionban, de a lexikon szerint Nagy-Britannia területe közel negyedmillió négyzetkilométer, hozzávetőleges számítás szerint is nagyon sok kis tisztás fordulhat elő ott. Namármost, ha valakit János herceg galád hívei megtámadnak egy kis tisztáson, pont arra a tisztásra érkezik Ivanhoe, és megmenti az áldozatot. Ha ellenben hősünk állít csapdát valamelyik kis tisztáson a zsarnok embereinek, ne adj'isten, hogy azok más úton közlekednének. És végszóra az éppen aktuális tisztásra az erdők-mezők egyszerű népe is megérkezik, hogy tanúi legyenek a jó győzelmének az ármány felett.

Hát ezt a hihetetlen szerencsét, hogy nála egy kis tisztáson mindig minden ilyen szépen összejön, csak ezt irigylem én Ivanhoe-tól. Ezt az abszolút mázlit! Ez nem lehet csupán a rendező műve! Erre születni kell!

Kürti András

Ülősztrájk

Pusztai Pál rajza

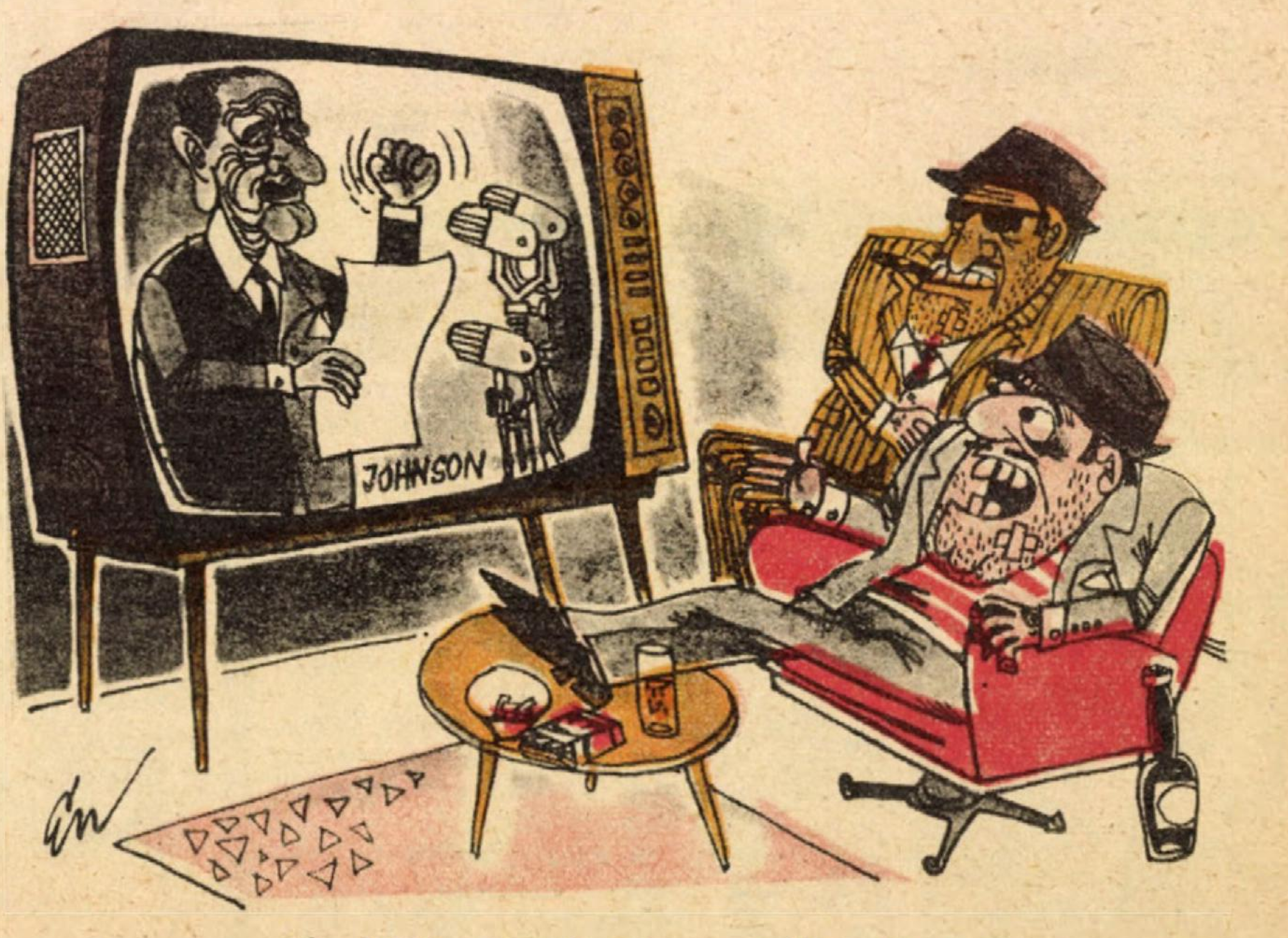

A LÉLEK HALHATATLANSÁGA ÉS 200 000 DOLLÁR

Az arizonai James Kidd 200 000 dollárt tűzött ki annak, aki be tudja bizonyítani, hogy az embernek halhatatlan lelke van, s ez a lélek a halál után eltávozik a testből. A díj érdekessége, hogy Mr. Kidd a végrendeletében tűzte ki a tekintélyes összeget, ő ugyanis 1951-ben elhunyt, s azóta már saját tapasztalatokat szerezhetett az általa feltett kérdésről.

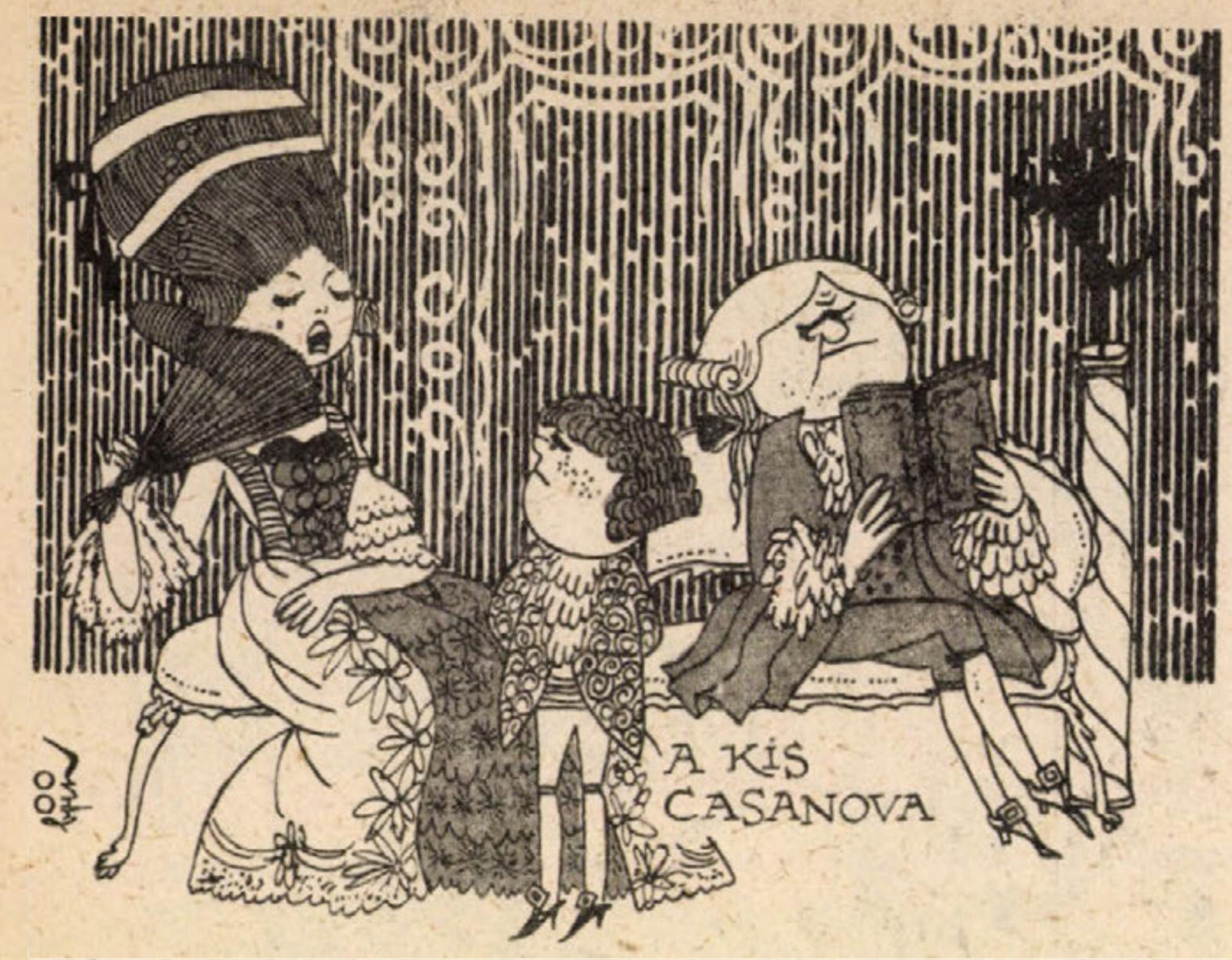
Johnson harcot hirdet az amerikai bűnözés ellen

Endrődi István rajza

– Úgy látszik, ez is a kormány monopóliuma lesz.

Kényes probléma

– Ezt kérdezd meg apádtól! . . .

Illemtan a Forumon

– Előbb talán köszönne . . .

Sok mindent megnyitó kulcs

Műpártolók

– Ha tényleg van macska benne, akkor elmegyünk!

TÁRSALKODÓNŐK

Bementem tegnap délelőtt megszokott cukrászdámba, ahol a megszokott kép fogadott: a pénztárosnő a mindennapos, megszokott társalgást folytatta megszokott partnernőjével, egy cekkeres asszonysággal. Kivártam, míg lélegzetvételnyi szünet állt be eszmecseréjükben, és szerényen megszólaltam:

– Kérek egy *narancstortát.*

– *Puncsaromát* nem tartunk! Tessék talán illatszerboltban megpróbálni! – így a pénztárosnő, s már folytatta is, ahol abbahagyta: – És mondd, mit varratsz ebből a cuki piros anyagból?

– Na-rancs-tor-tát kérnék – ismételtem meg hangosan, tagoltan.

– Háromtíz! . . . Mondd, komplét is csináltatsz hozzá? A Lenke csinálja? Jól dolgozik a Lenke? Ezt a hercig kis kosztümöt is ő varrta?

– Kérem, én *egy húszast adtam* . . . – szóltam közbe ismét.

– *Egy Utas-bambit?* Máris blokkolom! . . . Mondd, a Teca is a Lenkénél dolgoztat?

– Kérem, én egy húszforintost adtam oda, s csak hatkilencvenet kaptam vissza!

– Adom máris a tízest . . . Hallatlan, milyen ideges ma a kedves vendég! . . . Tudod, drágám, most van egy isteni terilénem . . .

Délután egy másik cukrászdába tértem be. Táblás ház volt, már csak egy „zenekari" ülést kaptam, közvetlenül a zongora mellett. Mivel előzőleg gondosan kiolvastam a ki-

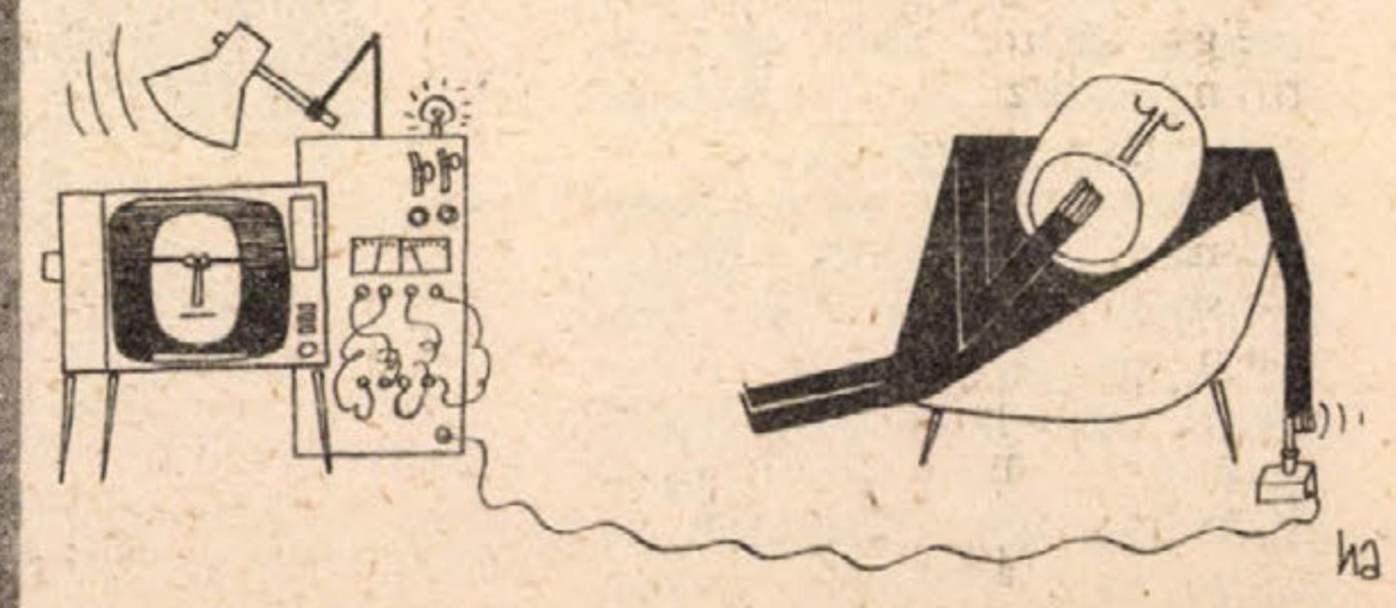

rakatot, tudtam már mindent fontosat a cukiról, azt, hogy süteményrendelést felvesznek, hogy citrogin kapható, és azt is, hogy „a zongoránál: Kismarossy Izabel". Meglepetésemre, mégis két hölgyet találtam a zongoránál. Az egyik a billentyűkön pilinckázott (ő lehetett az Izabel), a másik a zongorán könyökölt, és szóval tartotta a munkáját kötelességtudóan végző hölgyet. Az pedig aszerint fogta halkabbra vagy hangosabbra a játékot, ahogyan barátnője a hosszúra nyúlt történetben érdekesebb vagy unalmasabb részletekhez érkezett. Fülemhez is váltakozva csapódtak a beszéd és a zene foszlányai, mikor melyik volt hangosabb. Így, valahogy:

– És én megmondtam a Lajosnak, hogy kikaparom a szemét, ha még – egyszer . . . *Szigorú tanító volt az élet nagyon* . . . És még nekem mondta az a trampli, hogy műveletlen vagyok! . . . *Kimaradt valahol, még az alapfokon* . . . Hiszen mindenki tudja róla, hogy miért volt olyan népszerű odalent Peszéradacson . . . *Ez a népszerű tárgy: szerelem* . . .

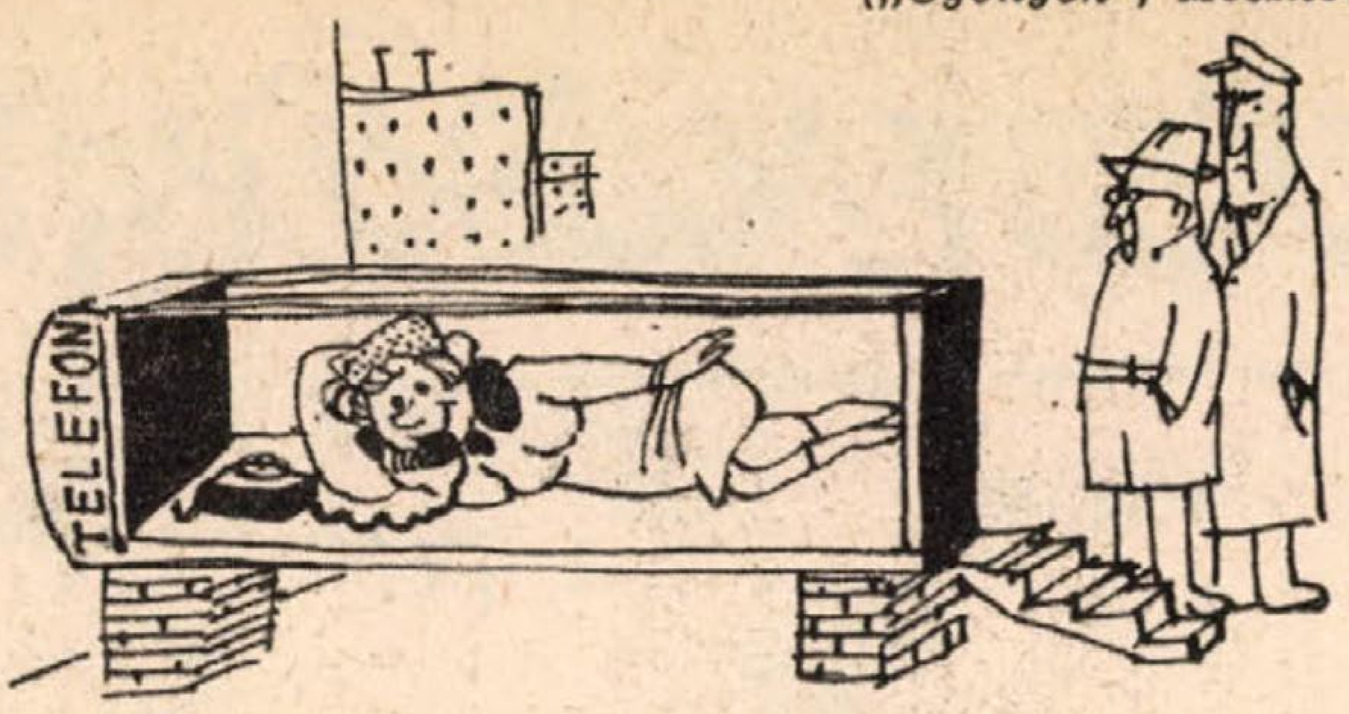
Radványi Barna

A technika diadala

FŐ A KÉNYELEM!
(„Ogonyok", Moszkva)

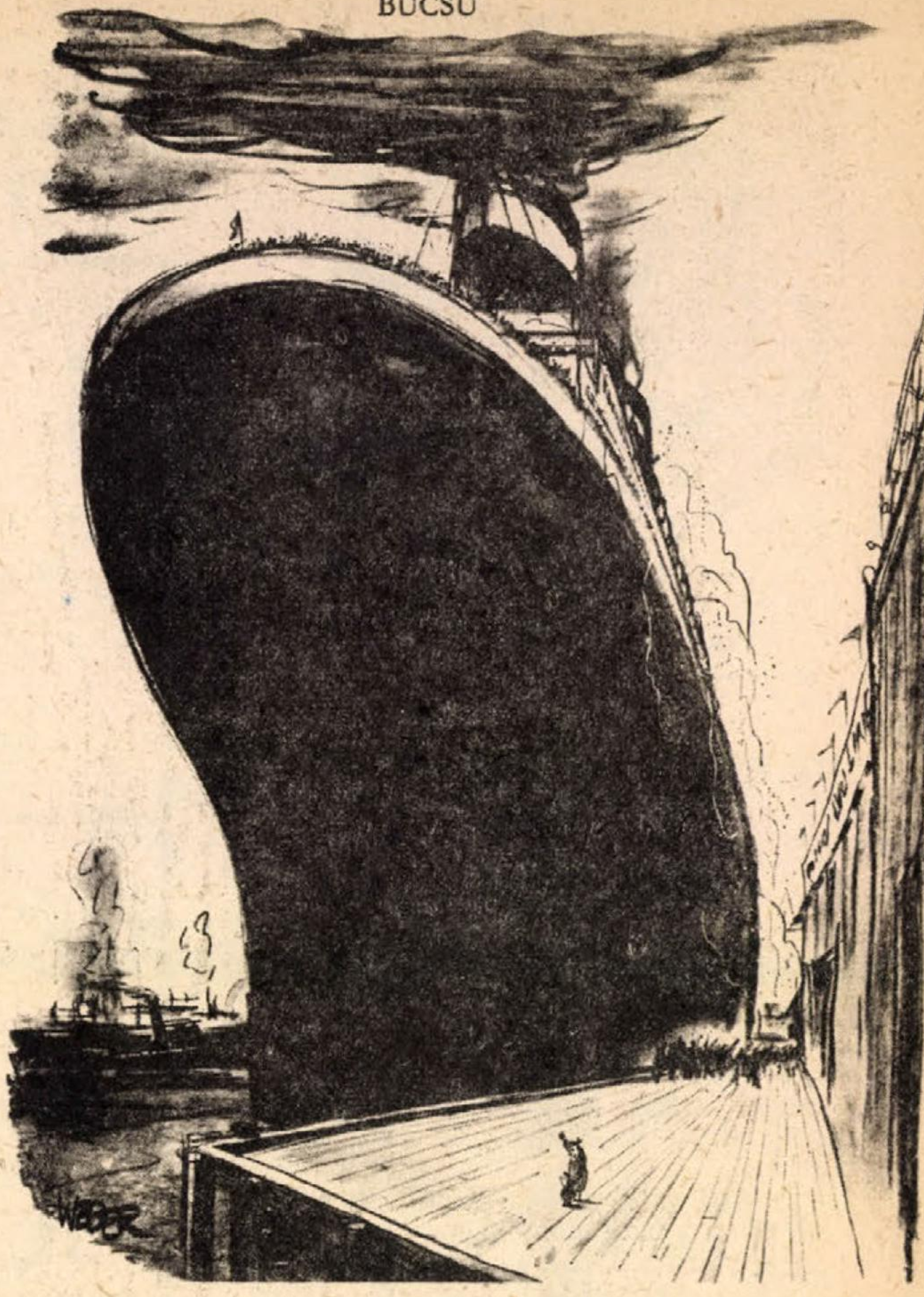

MŰFAJOK

– Arra mindenesetre jó ez az egész, hogy megtanuljam, mi a különbség a humor és a szatíra között!
(A „New Yorker"-ből)

BÚCSÚ

– Mondd, hogy pá!
(A „New Yorker"-ből)

A CSÚSZKA

A csúszka felfedezése megváltoztatta a park életét. A futball-sztárok áttértek a jégre. Remekbe szabott gólok helyett most szédületes siklásokat és puffanó elhasalásokat láthat a park törzsközönsége: kisfiúk és kislányok, valamint puliék és vizsláék. A járdán közlekedők önkéntelenül lelassítanak, van, aki meg is áll, s úgy veszi szemügyre a rendkívüli látványt. Azt hiszem, közömbösen senki se megy el előtte. A csúszkával kapcsolatban állást kell foglalni.

Egy nénike ezt morogja:

– Büdös kölykök, szétcsúszkálják a cipőtöket! Örül majd otthon az anyátok!

Aztán elballag. A sarokról kétszer is visszafordul.

Egy kislány már messziről integet:

– Jövök! – s fut a jég felé.

Egy kisfiú viszont szomorúan poroszkál ki a parkból.

– Suliba kell menni – kiáltja búcsúzóul. Amikor elém ér, felnéz rám. – Jó a bácsinak, nem kell suliba mennie.

– Miért jó? – kérdezem, mintha nem tudnám, miről van szó.

– Csúszkálhat.

– Az igaz. De az én koromban már nem illik.

– Ki mondja?

Tűnődöm, miért is nem illik az én koromban csúszkálni. Negyvenéves korban illik még futballozni, hetvenéves korban illik még teniszezni – csúszkálni tulajdonképpen hány éves korig illik?

A szobám ablaka a parkra néz. Este tíz után már üres a környék, csak itt-ott bukkan fel egy-egy pár vagy egy magányos valaki. A magányos valaki egyensúlya olykor aggodalomra ad okot, s a magányos néha még nagyokat is lódul, mintha jégen járna, pedig – ezennel igazolom – a Szent István parki házfelügyelők a szocialista megőrzés szellemében gondozzák a járdákat. Hogy a magányosok imbolygása és a közeli italboltok közt lenne valami összefüggés, azt nem állítom. Nem akarok rágalmazni.

Szóval este tíz után már csend van és nyugalom, s csak két ostorlámpa fénye csillog-villog a csúszka jegén. Odatámaszkodom az ablakhoz, s elmélázok. Mikor is csúszkáltam utoljára? Hány éve is? És most már örökre vége. Nemcsak a szerelemről kell lemondani idővel, hanem a csúszkáról is.

Miközben elmélkedem, feltűnik egy férfi és egy nő. A férfin kucsma, kezében bot. A miniszter és felesége. Megállapodnak a park szélén, a leszerelt hinta előtt. Nézik a csúszkát. Egyelőre csak onnan nézik. Aztán a miniszter elindul, egyenesen a csúszka irányába. Felesége tiltakozó mozdulatokkal követi. A miniszter vizsgálja a jeget, botjával meg is piszkálja, majd felesége kezébe nyomja a botot, s szabályos nekifutással végigsiklik a csúszkán. Aztán vissza. Aztán újra előre és vissza.

A miniszter felesége fel-alá jár a csúszka mellett, s jobbra-balra tekinget: nem jön-e valaki. S jön. Magas, fekete kabátos férfi, pórázon kutyával. A fölényes, arrogáns filmrendező, és a még fölényesebb, még arrogánsabb kutyája, a Szivar. A miniszter felesége a bottal hadonászva igyekszik férje tudtára adni, hogy nincsenek egyedül. De hiába.

A rendező felismeri a csúszkálót, lemerevednek a lábai. Még a háta közepe is elárulja, hogy nem hisz a szemének. Ahogy aztán hátrabillenti a fejét, könnyű kitalálni, hogy derülni kezd. Derül, derül, pedig ő és a miniszter nincsenek jóban. Sőt. Annyira sőt, hogy nem is köszönnek egymásnak. A rendező halálra sértődött, mert a miniszter egyszer célzást tett rá, hogy *azért* az a Fellini is tud filmet csinálni.

A csúszka elsimítja az ellentéteket. A rendező odamegy a jéghez. Megy. Nem vonul. Csodák csodája: megy! Normálisan megy, mint egy közértes, vagy mint az a Fellini. Aztán a Szivar póráza átkerül a miniszterné kezébe, és egy nekirugaszkodás: és a rendező végigszáguld a jégen. Utána a miniszter következik. Aztán megint a rendező, aztán megint a miniszter.

Nagyszerű a játék, már a miniszterné is beletörődött, csak Szivar van felháborodva. Az ő barátja csúszkál! A Mester! A felülmúlhatatlan! Egy világ omlott össze benne.

Fendrik Ferenc

Az első ebéd

– Azt nem mondtad, hogy az apád üzemi konyhát vezet, és tőle tanultál főzni . . .

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

MADARAT LEHET FOGATNI VELEM!

Ebben a postahivatalban – amelyet általában Krisztina-főpostának becéznek Budán – már néhányszor megjártam a különleges bélyegekkel, ám derűlátásom újra és újra bélyeggyűjtő kalandra csábít. Mert ki ne kedvelné a szép rajzú bélyegeket, ha sokat levelez?

Imhol, most is bepillantok az egyik ablakon, s látok néhány madaras bélyeget a többi tollatlan között. Ára hatvan fillér, s egy Loxia Curvirostra névre hallgató, piros mellényű, barna kabátú madarat ábrázol, amint éppen egy fenyőtobozt ebédel. A vágy, hogy magamévá tehessem, nem látszik elérhetetlennek, mindössze kartávolságnyi.

– Kérem szépen azt a madaras bélyeget!

– Ezt? – csodálkozik egy ifjú hölgy. – Ezt nem lehet.

– Miért nem? Csalétek csupán?

– Ez nincs forgalomban, csak ragasztásra való.

– Éppen azért kérem én is, szeretném fölragasztani.

– De ezt csak én ragaszthatom, itt, az asztalon.

Az okfejtésen nemcsak eltűnődöm, hanem erősen el is szomorodom. Ott csillog a Loxia-madár szárnya az asztalon, s nem lehet velem madarat fogatni. Miért is nem vagyok a Filatélia tagja! Szomorúságom láttán a jószívű hölgy megszán, elérzékenyül. Kedvesen tép le négy görbe csőrű madarat, s ezzel adja át.

– Nem bánom, vigye, de senkinek ne mutassa!

Gyorsan kebelembe rejtem őket, észre ne vegye senki a Magyar Posta szép madarait. Állok egy borítékkal a kezemben, és tűnődöm: most mutassam, vagy ne mutassam? Ha nem mutatom, nem ragaszthatom. Ha mutatom: megfeddnek. Megoldás csak egy van, a telefonfülke védelmében gyorsan egy külföldi levélre ragasztom, remélve, hogy pozsonyi barátom diszkrét lesz és senkinek sem mutatja meg a gyönyörű madarat!

Sz. V.

ÉRDEKES EMLÉKIRATOK

Hegedűs István rajza

Főszerkesztő: Tabi László — Szerkesztő: Földes György
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: Csollány Ferenc – Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14.
Tel.: 335–718. – Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343–100. *142–220 — 67.0314 – Kossuth Nyomda, Budapest
Árusítja a Magyar Posta
INDEX: 25504